

**REZULTATI ANKETE
O E-UČENJU
NA SVEUČILIŠTU U ZAGREBU
(PROSINAC 2013. GODINE)**

SRPANJ 2014. GODINE

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

URED ZA E-UČENJE

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
SVEUČILIŠNI RAČUNSKI CENTAR

CENTAR ZA E-UČENJE

Sandra Kučina Softić, dipl.ing.

SADRŽAJ

E-UČENJE NA SVEUČILIŠTU U ZAGREBU	3
PROVEDBA ANKETE	4
REZULTATI ANKETE	5
I STANJE NA FAKULTETU/AKADEMIJI	5
II OČEKIVANJA FAKULTETA AKADEMIJE OD E-UČENJA	20
III PLANOVI FAKULTETA/AKADEMIJE U PODRUČJU E-UČENJA	22
IV DODATNE NAPOMENE I PREPORUKE	26
ZAKLJUČAK	27
PRILOG 1: ANALIZA POJEDINIH PITANJA KROZ GODINE	35
PRILOG 2: ANKETNI UPITNIK	39

E-učenje na Sveučilištu u Zagrebu

Proces sustavne implementacije e-učenja na Sveučilištu u Zagrebu započeo je donošenjem Strategije e-učenja u lipnju 2007. godine. E-učenje je sastavni i integralni dio procesa sveučilišnog obrazovanja te je sustavna implementacija e-učenja nastavljena i u 2013. godini. Na Sveučilištu u Zagrebu se u pravilu primjenjuje mješoviti oblik e-učenja koji omogućava korištenje najbolje prakse poučavanja u fizičkom i virtualnom okruženju.

Ured za e-učenje prati proces implementacije i redovito prikuplja podatke o implementaciji e-učenja na sastavnicama Sveučilište. Na osnovu prikupljenih podataka može se zaključiti da se većina sastavnica Sveučilišta u Zagrebu uključila u implementaciju e-učenja na Sveučilištu, iako se poduzete aktivnosti i ostvareni iskoraci sastavnica još uvijek razlikuju: od onih značajnih koji se odnose na izradu strateških planova i provođenje konkretnih sustavnih aktivnosti, poduprijetih i u financijskom i nastavnom pogledu, pa do još uvijek početnih koraka kao što su sastanci i rasprave na fakultetskim vijećima o e-učenju i njegovim mogućnostima.

Sastavnicama sveučilišta u Zagrebu dostupan je sveučilišni sustav za e-učenje Merlin a pojedine sastavnice koriste svoje sustave za e-učenje.

Dokumenti vezani uz sustavnu implementaciju e-učenja na Sveučilištu u Zagrebu (dostupni na web stranicama Sveučilišta (<http://www.unizg.hr/studiji-i-studiranje/studiji/e-ucenje/>):

- Strategija e-učenja Sveučilišta u Zagrebu (2007.-2010.-), 2007.
- Pravilnik o studiranju na preddiplomskim i diplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu u kojem su kao oblici izvođenja nastave definirani: klasični oblik, mješoviti oblik e-učenja i učenje na daljinu (čl. 4), 2008.
- Odluka o oblicima sveučilišne nastave prema razini primjene tehnologija e-učenja, 2009.
- Promjene studijskih programa za koje nije potrebno tražiti odobrenje Sveučilišta (vezano uz vrednovanje studijskih programa); točka 11.: uvođenje e-učenja na predmet kojim se zamjenjuje najviše 20% izravne nastave (u tom slučaju nužna je barem razina 2 prema Odluci o oblicima sveučilišne nastave prema razini primjene tehnologije e-učenja, Senat 17. studenoga 2009.), 2010.
- Priručnik za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu (poglavlja 2 i 5, prilozi 8.1 i 8.2 odnose se na e-učenje), 2012.
- Strategija studija i studiranja Sveučilišta u Zagrebu (2014.-2025.) (poglavlje 2, cilj 2.6.), 2014.

Također početkom 2013. godine Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje usvojilo je Kriterije za vrednovanje *on-line* studija. Tijekom pripreme i izrade ovih kriterija, održana je javna rasprava na Sveučilištu u Zagrebu, a djelatnici Centra za e-učenje Srca bili su dio tima koji je izradio ovaj dokument.

Centar za e-učenje Sveučilišnog računskog centra (Srce), koji obavlja i poslove sveučilišnog Ureda za e-učenje, kontinuirano radi na sustavnoj implementaciji e-učenja. Jedan od temeljnih ciljeva rada Ureda je poticanje i praćenje provedbe sveučilišne strategije e-učenja. Centar za e-učenje promovira, potiče i širi informaciju o e-učenju putem mreže e-učenja u koju su uključeni predstavnici za e-učenje sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, nastavnici, studenti i svi zainteresirani za e-učenje. Centar je uspostavio i održava središnji sveučilišni sustav za e-učenje Merlin na kojem svi nastavnici Sveučilišta u Zagrebu mogu otvoriti virtualne kolegije bez naknade. Na sustavu za e-učenje Merlin u akademskoj godini 2012./2013. za potrebe Sveučilišta u Zagrebu bilo je otvoreno 888 e-kolegija, a u akademskoj godini 2013./2014. otvoreno je 1.461 e-kolegija. Trenutno se na sustavu za e-učenje Merlin nalazi preko 4.700 e-kolegija iz više akademskih godina, a sustav koristi oko 44.000 korisnika. Uz sustav za e-učenje Merlin korisnici mogu koristiti *e-portfolio* sustav i sustav za *webinare*. U 2013. godini sustav za e-učenje Merlin povezan je i sa sustavom ISVU. Centar puno ulaže u kvalitetnu i sustavnu podršku korisnicima pa je tako korisnicima dostupan helpdesk, konzultacije, priručnici za nastavnike i studente, te veliki broj tečajeva i radionica koji pomažu korisnicima da što lakše i brže upoznaju tehnologije ali i da je na najbolji način integiraju u svoje kolegije kako bi unaprijedili obrazovni proces. Centar za e-učenje periodički objavljuje pozive za Projekte razvoja e-kolegija (<http://www.unizg.hr/projekti-eucenja/>) u okviru kojih djelatnici Centra za e-učenje zajedno s nastavnicima surađuju na osmišljavanju i provođenju projekata primjene alata i metoda e-učenja, odnosno izradi i unaprjeđenju e-kolegija. Do kraja 2013. godine provedena su tri ciklusa ovih projekata te se s nastavnicima radilo na 10 projekata koji su uspješno završeni.

Nagrada za najbolji e-kolegij na Sveučilištu u Zagrebu dodjeljuje se već petu godinu za redom. Prva nagrada dodjeljuje se na Danu Sveučilišta u studenom, a ostale nagrade na Sveučilišnom danu e-učenja koji je u prosincu. Nagrađeni kolegiji koji su dobili jednu od nagrada, predstavljeni su i u Galeriji e-kolegija Sveučilišta u

Zagrebu (<http://www.srce.unizg.hr/proizvodi-i-usluge/obrazovanje/centar-za-e-ucenje/galerija-e-kolegija/>) kao primjeri dobre prakse u okviru programa promocije i upoznavanja nastavnika s mogućnostima e-učenja, sukladno Strategiji e-učenja Sveučilišta u Zagrebu (točka B-4).

Provedba ankete

Anketa o e-učenja na Sveučilištu u Zagrebu provodi se periodički već sedam godina, a anketu provodi Ured za e-učenje, odnosno Centar za e-učenje u Srcu. Cilj ove ankete je pratiti aktualno stanje i planove fakulteta i akademija vezano uz primjenu e-učenja, odnosno primjenu ICT u sveučilišnoj nastavi. Dodatno, cilj je i sagledavanje pomaka koji su ostvareni od početka sustavne primjene na području implementacije e-učenja na Sveučilištu u Zagrebu, te eventualnih promjena u viđenjima i očekivanjima fakulteta i akademija Sveučilišta u Zagrebu (dalje u tekstu: sastavnica) od primjene ICT u procesu obrazovanja.

Anketni upitnik ispunjavali su službeno delegirani predstavnici za e-učenje na svakom fakultetu/akademiji, od kojih je jedna od delegiranih osoba prodekan za nastavu. U tom smislu provedena anketa prvenstveno odražava viđenje i stavove uprava fakulteta i akademija o stanju i perspektivi primjene tehnologija e-učenja i ICT u obrazovnom procesu na Sveučilištu u Zagrebu.

Anketa je provedena u veljači 2014. godine i u njoj su sudjelovali svi fakulteti/akademije Sveučilišta u Zagrebu.

Anketni upitnik sastojao se od ukupno 76 pitanja, koja su bila podijeljena u četiri cjeline:

I. Procjena stanja na fakultetu/akademiji

U ovoj (najvećoj) grupi pitanja traženi su podaci o stanju i postojećim uvjetima na sastavnicama Sveučilišta, kao i podaci o razini uporabe ICT i tehnologija e-učenja u obrazovnom procesu.

II. Očekivanja fakulteta/akademije od e-učenja

Kroz odgovore na ovu grupu pitanja uprave fakulteta/akademija su rangirale važnost pojedinih prednosti i mogućnosti koje donose ICT i e-učenje za svaku od sastavnica i konkretne uvjete u kojima ta sastavnica djeluje.

III. Planovi fakulteta/akademija u području e-učenja

Fakulteti/akademije očitovali su se o svojim planovima vezanim uz implementaciju e-učenja u obrazovnom procesu.

IV. Dodatne napomene i poruke

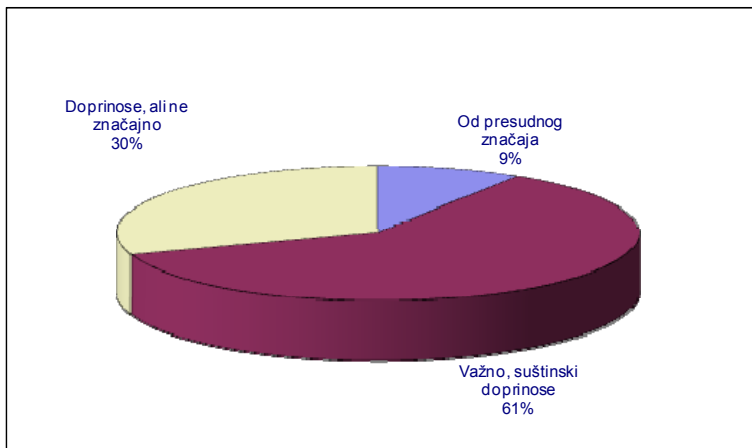
Odgovore na anketni upitnik dostavile su sve 33 sastavnice Sveučilišta u Zagrebu iako nisu sve od njih odgovorile na sva pitanja.

Ovom prilikom želimo zahvaliti predstavnicima fakulteta i akademija na suradnji u popunjavanju anketnih upitnika.

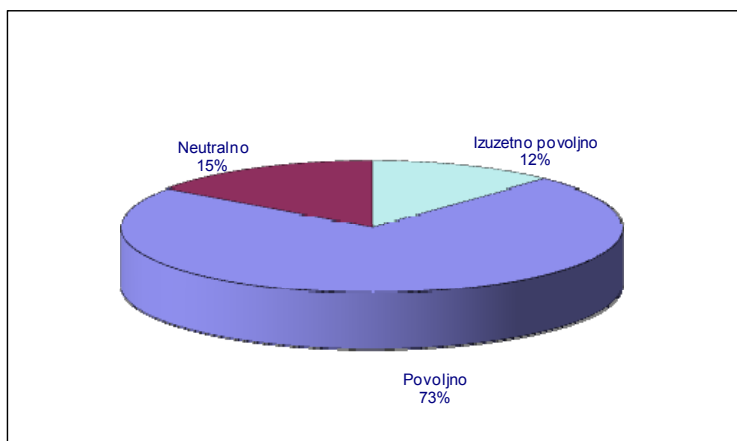
U nastavku donosimo osnovne zbirne podatke iz obrađenih anketnih upitnika.

I STANJE NA FAKULTETU / AKADEMIJI

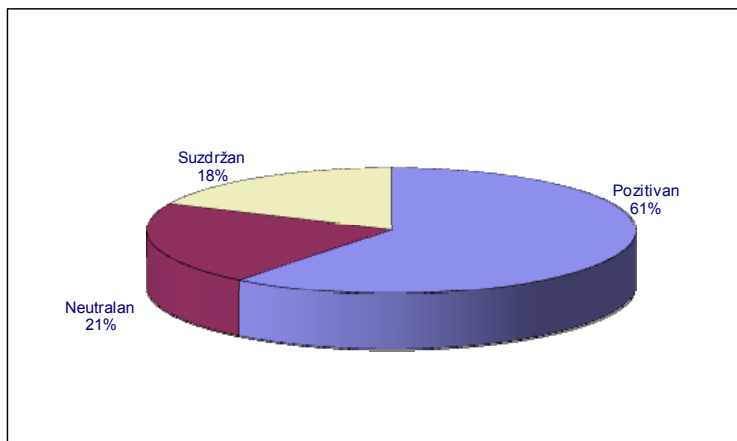
Pitanje 1: *Kako uprava fakulteta/akademije trenutno vidi ulogu e-učenja, odnosno ICT u unapređenju kvalitete obrazovnoga procesa?*

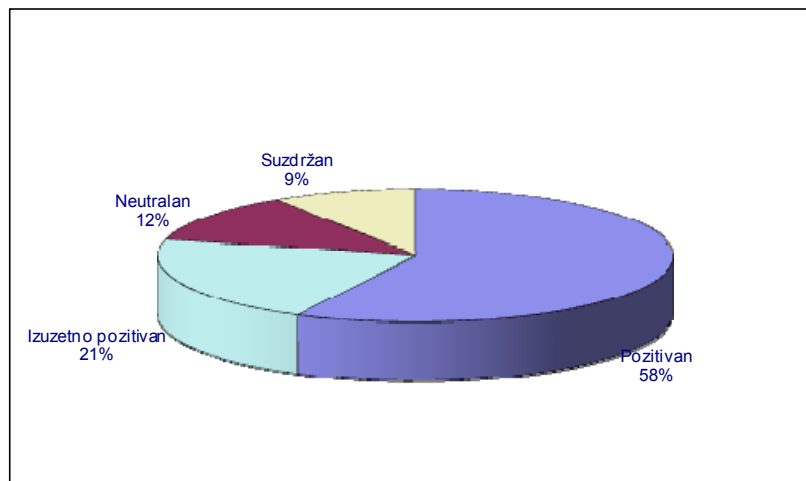
Pitanje 2: *Stanje na fakultetu/akademiji za primjenu e-učenja je...*

Pitanje 3: *Odnos nastavnika prema e-učenju, odnosno primjeni ICT u obrazovnom procesu je...*

Pitanje 4: Odnos studenata prema e-učenju, odnosno primjeni ICT u obrazovnom procesu je...

Pitanje 5: *Fakultet/akademija ima strateški i/ili razvojni dokument u kojem je prisutno i pitanje e-učenja?*

Osamnaest fakulteta i akademija Sveučilišta u Zagrebu ima strateški i/ili razvojni dokument u kojem su prisutna pitanja e-učenja.

Pitanje 6: *Na fakultetu/akademiji se posebno vrednuje doprinos nastavnika u primjeni e-učenja u nastavi?*

Svega četiri fakulteta odgovorilo je da se kod njih posebno vrednuje doprinos nastavnika u primjeni e-učenja u nastavi.

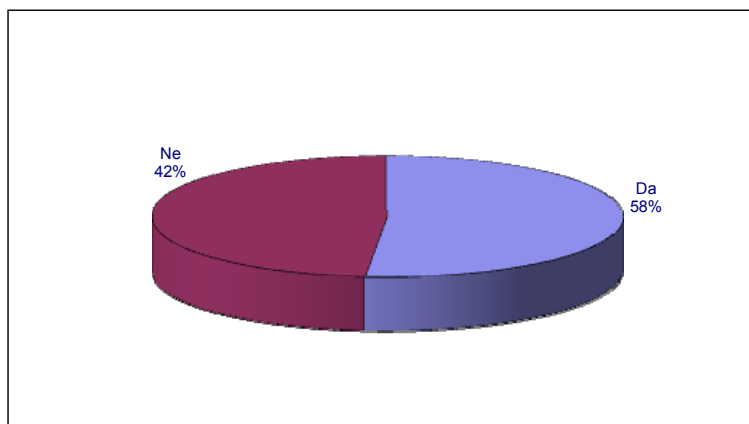
Pitanje 7: *Na fakultetu/akademiji postoji informacijski sustav s evidencijom studija, kolegija, studenata i njihovih rezultata (ocjena)?*

Na sve 33 sastavnice Sveučilišta u Zagrebu postoji informacijski sustav s evidencijom studija, kolegija, studenata i njihovih rezultata.

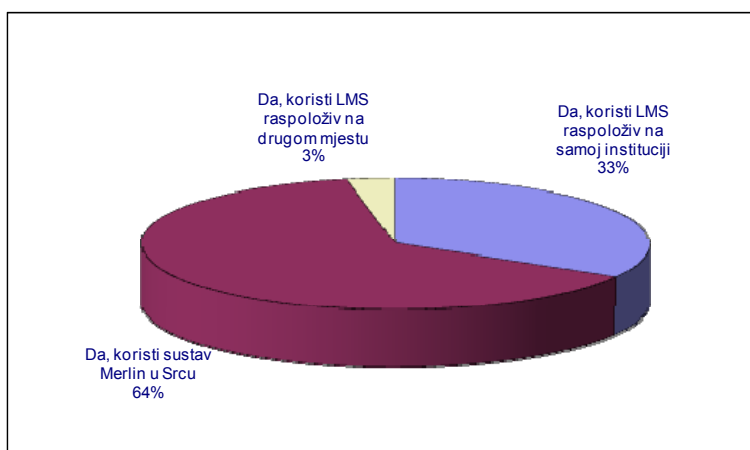
Pitanje 8: *Ako je odgovor na prethodno pitanje "DA" molimo navedite naziv informacijskog sustava (npr. ISVU).*

Sve sastavnice koriste informacijski sustav visokih učilišta ISVU, a neke od njih imaju još uz to i vlastiti razvijen informacijski sustav.

Pitanje 9: *Na fakultetu/akademiji studenti imaju pristup digitalnoj knjižnici/udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima u digitalnom obliku?*

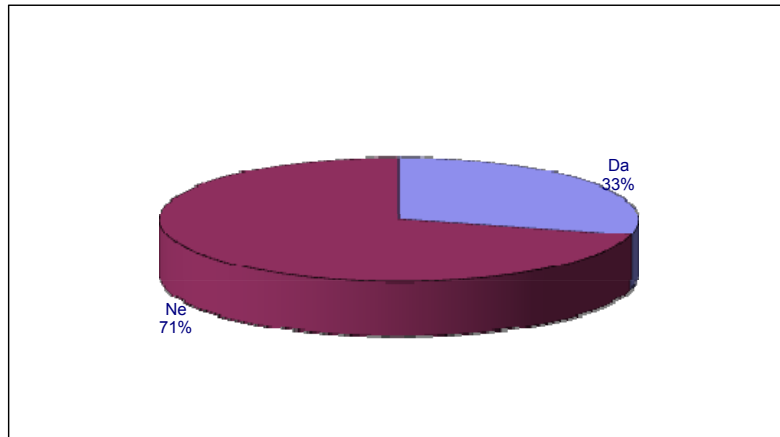
Pitanje 10: *Fakultet/akademija koristi sustav za e-učenje (LMS)?*

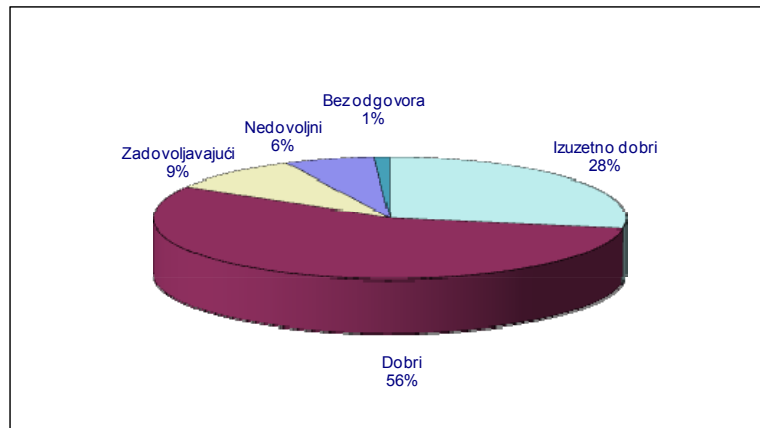
Pitanje 11: *Ako je odgovor na prethodno pitanje "DA" molimo navedite naziv/nazive LMS koji se koriste*

Sve sastavnice Sveučilišta u Zagrebu koriste u nekoj mjeri sustave za e-učenje. Najviše ih koristi sustave bazirane na sustavu Moodle (30), od čega njih 21 koristi središnji sveučilišni sustav za e-učenje Merlin. Nekoliko fakulteta koristi, uz Moodle, i druge sustave kao što su: Claroline, eFront, Microsoft Sharepoint LMS ili vlastito razvijeni sustav. Na nekim fakultetima nastavnicima je dostupno više sustava za e-učenje.

Pitanje 12: *Na fakultetu/akademiji je uspostavljeno i koristi se virtualno okruženje za učenje i podučavanje (VLE)?*

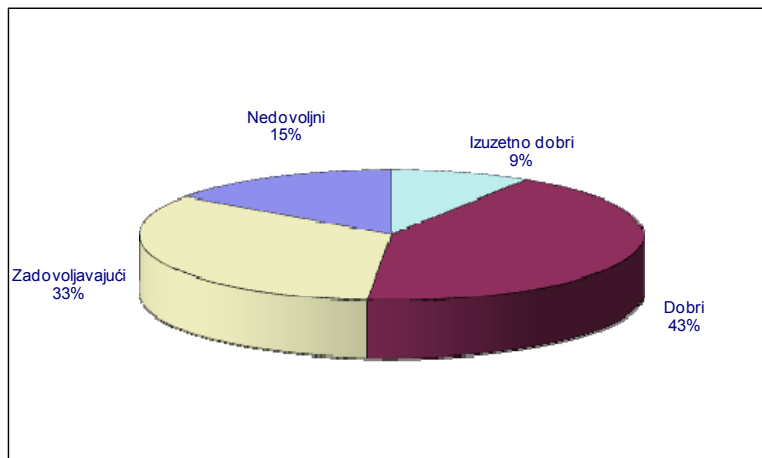

Pitanje 13a: *Uvjeti (opremljenost računalima, pristup Internetu) za nastavnike fakulteta/akademija za uporabu e-učenja i ICT u obrazovanju*

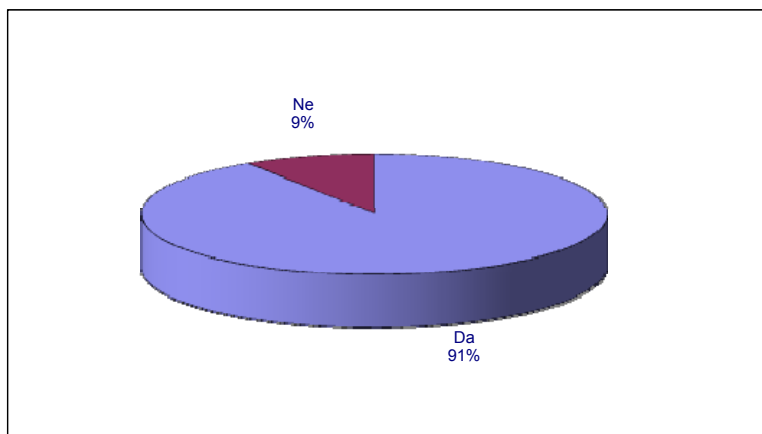

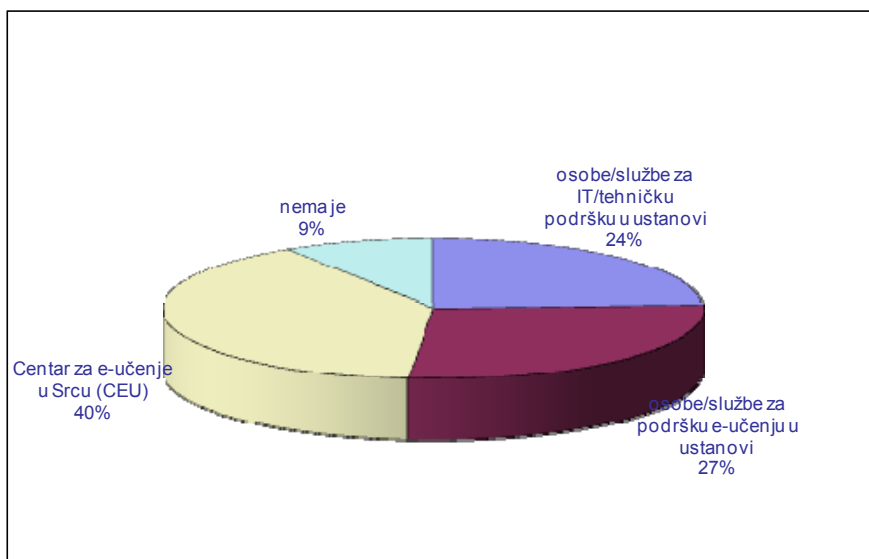
Pitanje 13b: Uvjeti (opremljenost računalima, pristup Internetu) za studente fakulteta/akademije za uporabu e-učenja i ICT u obrazovanju

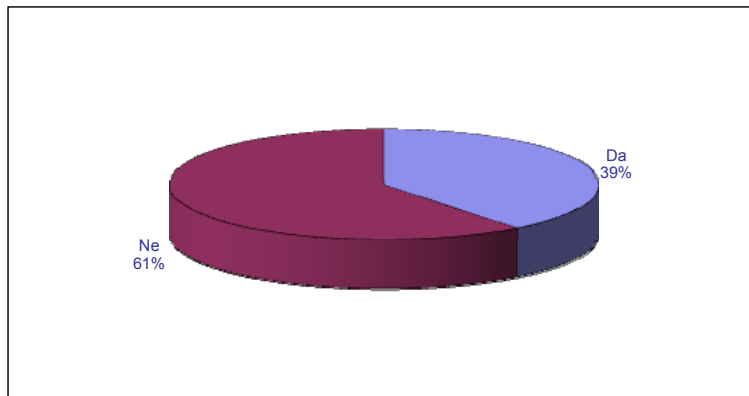
Pitanje 14: Na fakultetu/akademiji postoji služba za primjenu ICT i održavanje ICT infrastrukture?

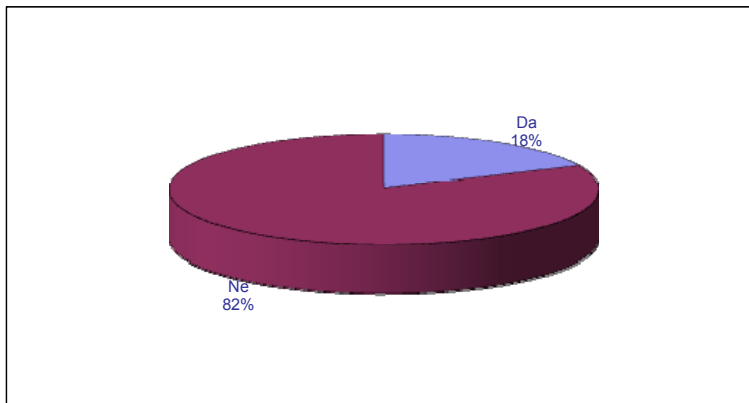
Pitanje 15: Tehničku podršku pri izradi materijala za e-učenje nastavnici Vaše ustanove dobivaju od...

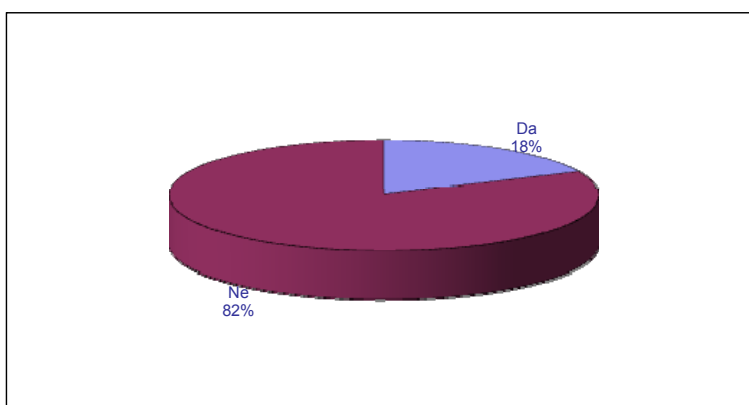
Pitanje 16: *Na fakultetu/akademiji postoji poseban fond/sredstva za unapređenje nastave*

Pitanje 17: *Na fakultetu/akademiji postoji povjerenstvo za vrednovanje e-kolegija ili neki drugi način za vrednovanje e-kolegija ili svrstavanja po razinama*

Pitanje 18: *Na fakultetu/akademiji postoji poseban fond/sredstva za primjenu e-učenja i izradu materijala za e-učenje*

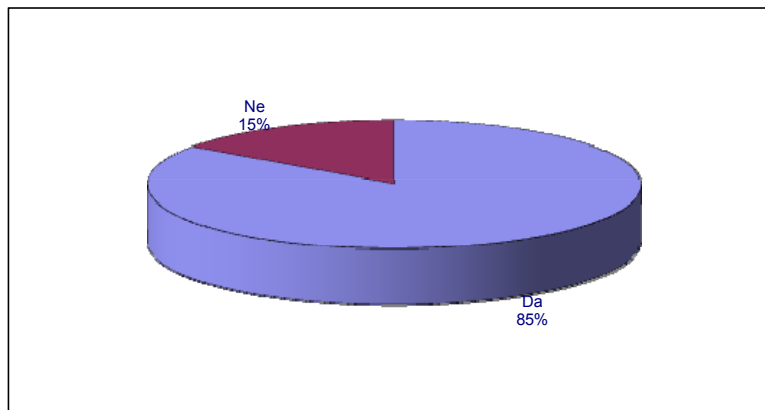
Pitanje 19: *Ako je fakultet / akademija uključen u domaću ili međunarodnu suradnju/projekte u području e-učenja, molimo navedite osnovne podatke (partnere, naziv i vrstu projekta i sl.).*

Na tri fakulteta odvijaju se međunarodni projekti u području e-učenja (Programi za cjeloživotno učenje (LLP) i IPA IV programi Europske unije):

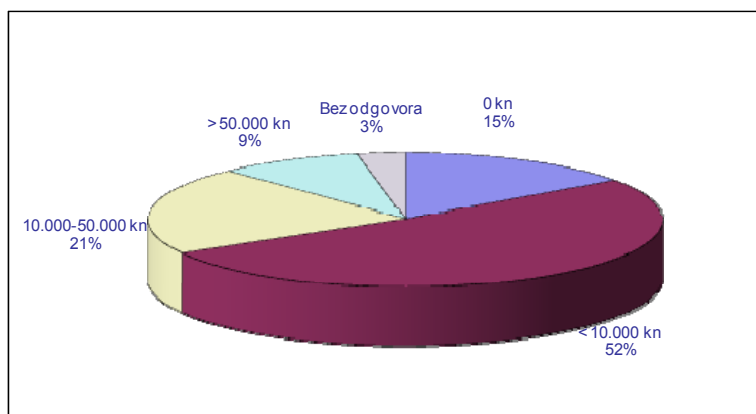
- TECRINO; Tekstilno-tehnološki fakultet

- GRASS; Tekstilno-tehnološki fakultet
- EPNET; fakultet organizacije i informatike
- Development of higher education qualifications standards and study programmes on the basis of CROFQ for wood industry sector; Šumarski fakultet

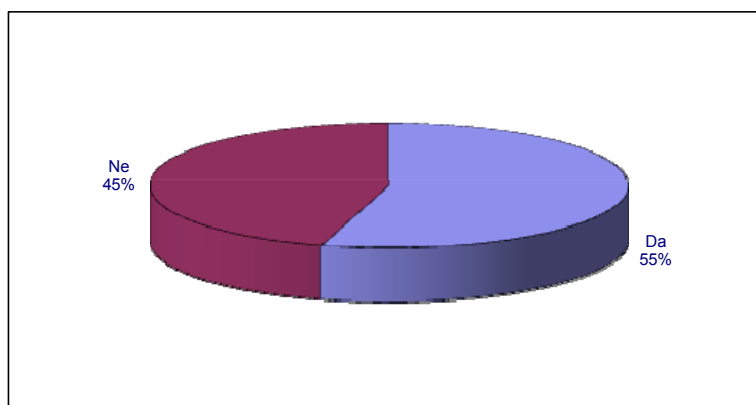
Pitanje 20: *Na fakultetu / akademiji postoji sveučilišna bežična mreža (eduroam wireless)*

Pitanje 21: *Sredstva koja je fakultet/akademija uložila u primjenu e-učenja u ak. god. 2012./2013.*

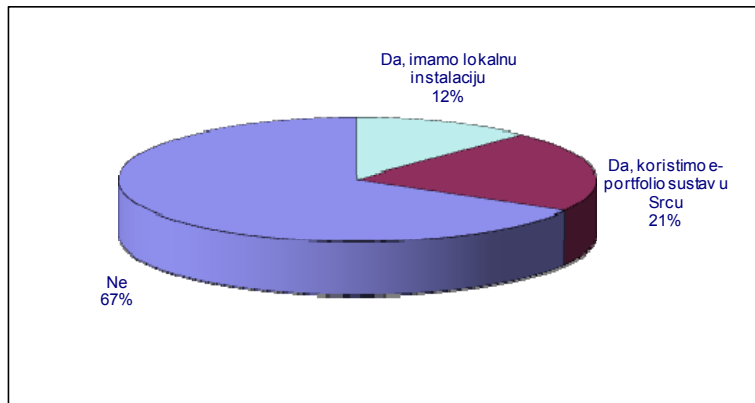
Pitanje 22: *Fakultet /akademija uključila je aktivno i knjižnicu u proces primjene e-učenja (studentima su dostupni digitalni sadržaji knjižnice)*

Pitanje 23: *Ako je neki od nastavnika dobio nagradu na području e-učenja, molimo navedite (osim nagrade za najbolji e-kolegij na Sveučilištu u Zagrebu).*

Dva fakulteta dodijelila su nagrade za najbolji e-kolegij na svojoj sastavnici.

Pitanje 24: *Koristite li e-portfolio sustav na Vašoj ustanovi?*

Pitanje 25: *Ako ste na prethodno pitanje odgovorili potvrdno molim navedite u koju svrhu koristite e-portfolio sustav*

Dvije sastavnice odgovorile su da koriste *e-portfolio* u administraciji (za *e-portfolio* djelatnika), šest ga koristi u nastavi te jedna sastavnica da ga koristi za nešto drugo.

Pitanje 26: *Molimo navedite broj nastavnika koji je na Vašoj ustanovi prošao neki način edukacije vezano uz metode e-učenja*

1180 nastavnika na 31 sastavnici prošlo je neki način edukacije vezano uz metode e-učenja.

U nastavku slijede odgovori na pitanja u kojima su traženi podaci o broju kolegija koji koriste jednu od razina primjene tehnologija e-učenja u nastavi u 2013. godini. Odluka o oblicima Sveučilišne nastave prema razini primjene tehnologija e-učenja donesena je na Senatu Sveučilišta u Zagrebu u studenom 2009.

U	P	Preddiplomski studij				Diplomski studij				Poslijediplomski studij				Doktorski studij				Integrirani preddiplomski i poslijediplomski studij				Ukupni broj e-kolegija prema dobivenim podacima sastavnice		
		Broj kolegija koji koriste razinu 1 primjena tehnologija e-učenja u nastavi	Broj kolegija koji koriste razinu 2 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	Broj kolegija koji koriste razinu 3 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	Ukupni broj kolegija na studiju bez obzira na razine	Broj kolegija koji koriste razinu 1 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	Broj kolegija koji koriste razinu 2 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	Broj kolegija koji koriste razinu 3 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	Ukupni broj kolegija na studiju bez obzira na razine	Broj kolegija koji koriste razinu 1 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	Broj kolegija koji koriste razinu 2 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	Broj kolegija koji koriste razinu 3 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	Ukupni broj kolegija na studiju bez obzira na razine	Broj kolegija koji koriste razinu 1 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	Broj kolegija koji koriste razinu 2 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	Broj kolegija koji koriste razinu 3 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	Ukupni broj kolegija na studiju bez obzira na razine							
		26				27				28a				28b				29						
ARH	TEH	15	39	7	61	24	34	12	70					19			19							150
FER	TEH	0	116	28	144	0	252	41	293	30	10	0	40	0	216	0	216							693
FKIT	TEH	84	5	0		69	3	0																161
FPRZ	TEH	134	18	0	152	108	16	0	124	5	1	0	44	15	11	0	25							308
FSB	TEH	87	45	7	139	49	44	7	100					3	0	0	3							242
GEODET	TEH	8	44	0	56	24	23	1	63					1	1	0	8							102
GRAD	TEH	57	36	0	93	2	1	0	3															96
GRAF	TEH	23	15	5	43	19	4	18	41															84
GTF	TEH	30	17	0	83	21	7	0	49															75
MET	TEH	22	3	0	25	20	0	0	20															45
RGN	TEH	52	25	0	77	93	30	0	123					0	0	0	97							200
TTF	TEH	6	3	0	123	0	1	0	137					0	0	0	93							10
PMF	PRI	290	62	2	354	478	46	0	524	14	0	0	14	228	12	0	243	383	43	4	430			1562
FBF	BMED					120	7	0	157	65	0	0	75	35	0	0	40							227
MEF	BMED													10	33	4	65							47
STF	BMED													0	2	0	2	7	5	0	12			14
VEF	BMED									3	0	0	231	1	0	0	146	30	2	0	130			36
AGR	BTEH	68	24	8	320	56	22	4	213	6	3	0	42	7	2	0	68							200
PBF	BTEH	84	10	0	94	104	3	0	107					0	1	0	1							202
ŠMF	BTEH	11	4	2	17	11	2	0	13					2	0	0	2							32
EF	DRU	209		3	212	140			141	359			359	55			56							766
ERF	DRU	2	8	0	10	1	4	0	5															15
FOI	DRU	40	75	12	127	37	58	13	108					15	7	3	25							260
FPZ	DRU	0																						0
KIF	DRU													0	0	0	32	4	2	1	132			7
PRAVO	DRU	84	2	0	86	24	0	0	24	134	0	0	134	196	0	0	196	146	2	0	148			588
UF	DRU	60	23		60									59	10	0	59	240	45	0	240			437
FF	HUM	261	391	182	834	103	159	77	339					43	46	13	102							1275
HS	HUM	251	12	1	264	282	4	0	286					15	0	0	15							565
KBF	HUM	100	0	0	100									35	0	0	44	296	4		340			435
ADU	UMJ	3			3	2			2															5
ALU	UMJ	2			153	2			56	2											64			6
MA	UMJ																	1	8	0	9			9
Ukupno		1983	977	257	3630	1789	720	173	2998	618	14	0	939	739	341	20	1557	1107	111	5	1505			8854

Podaci o broju kolegija u ISVU sustavu dobiveni iz ISVU sustava na dan 10. travnja 2014. godine.

ISVU nema podatke o poslijediplomskim studijima.

Broj kolegija/predmeta je broj predmeta koji se nalazi u nastavnom programu (uključujući i stručne studije). Studijski programi na pojedinoj sastavnici mogu dijeliti dio predmeta te se isti predmet može izvoditi na više studijskih programa. Predmeti koje se ne izvode, ali ih studenti ipak upisuju (npr. za studente dodiplomskih studija) se ne nalaze u nastavnom programu.

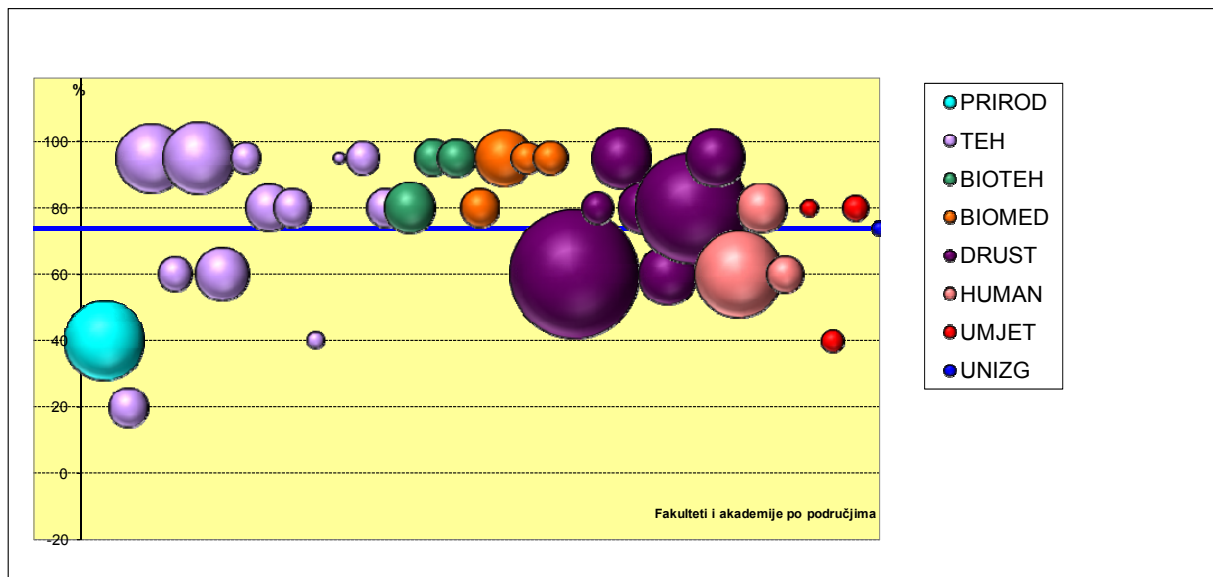
Broj predmeta koje je upisao barem jedan student obuhvaća i predmete koji se ne nalaze u nastavnom programu, ali ih studenti imaju na upisnom listu za akademsku godinu 2013./2014.

U nastavku slijede odgovori na pitanja u kojima su tražene kvantitativne procjene o broju osobnih i prijenosnih računala koje imaju studenti i nastavnici, te koliko nastavnici koriste e-mail i imaju svoje web stranice ili e-portfolio.

Ovisno od relativnog broja studenata pojedinog fakulteta/akademije "veličina" pojedinog fakulteta/akademije koji je sudjelovao u anketi iskazana je veličinom kružnice na grafu.

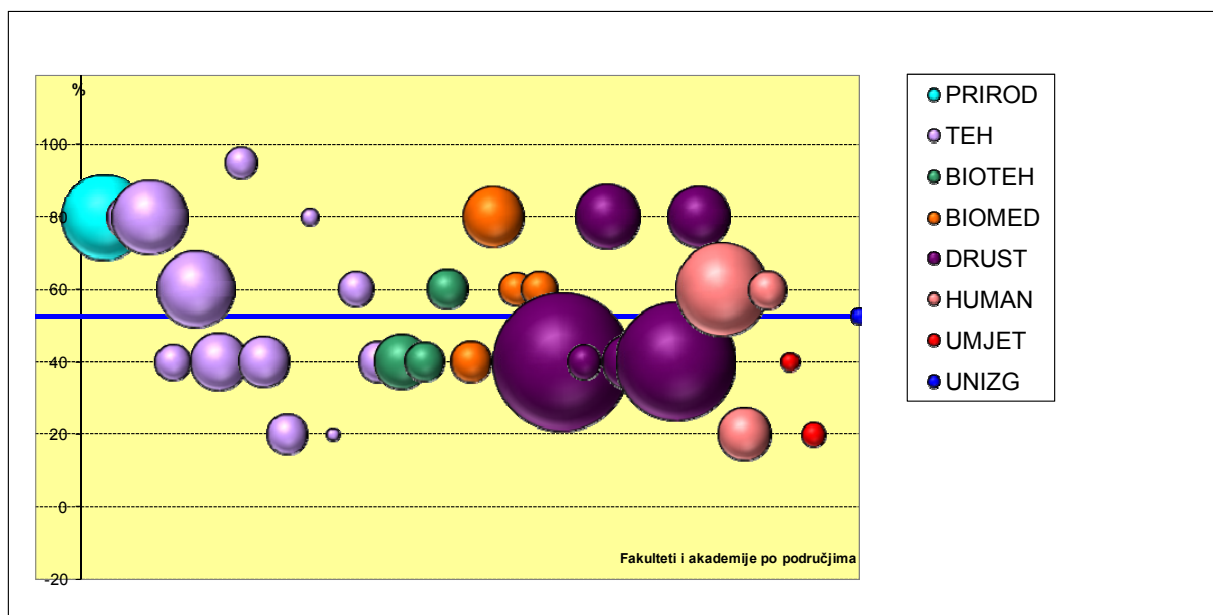
Prosjeck na razini Sveučilišta u Zagrebu označen je plavom linijom.

Pitanje 27: *Postotak studenata koji kod kuće/u studentskom domu imaju vlastito osobno (stolno) računalo*

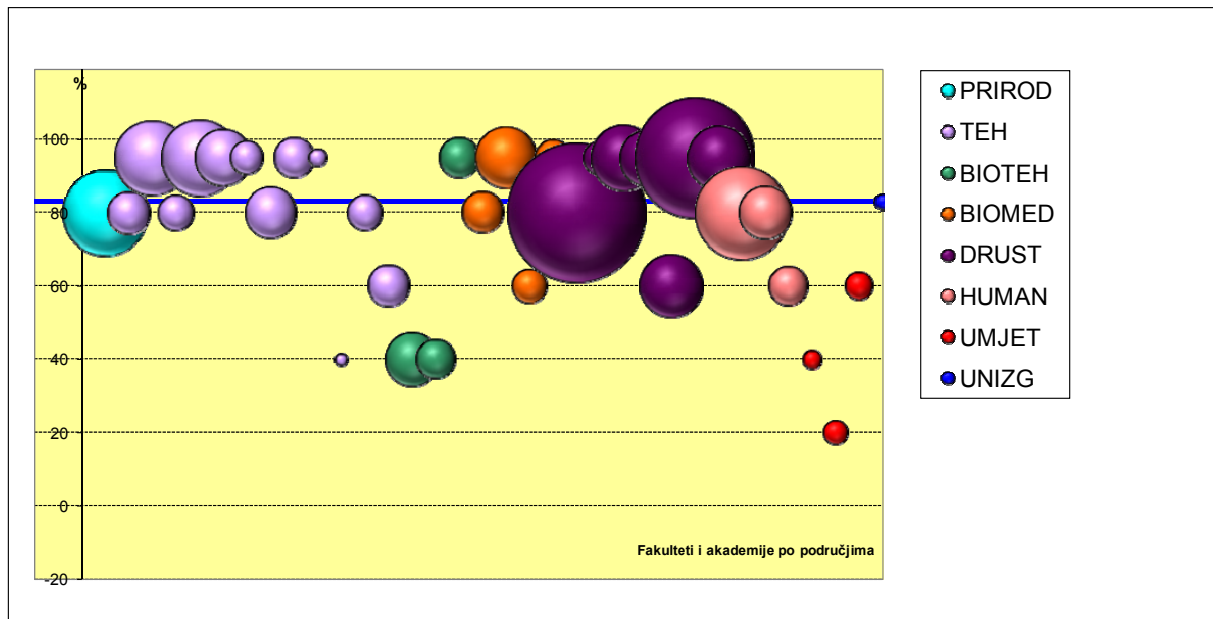
73,8% studenata koji studiraju na Sveučilištu u Zagrebu ima vlastito stolno računalo.

Pitanje 28: *Postotak studenata koji imaju vlastito prijenosno (notebook) računalo*

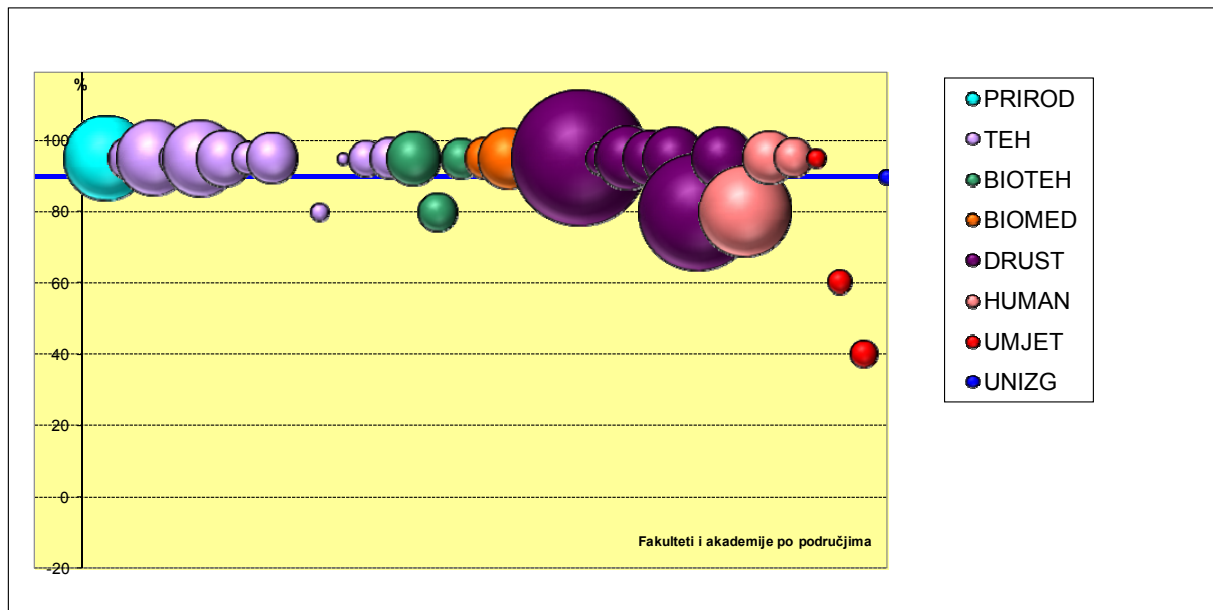
52,7% studenata na Sveučilištu u Zagrebu ima vlastito prijenosno računalo.

Pitanje 29: Postotak nastavnika koji imaju vlastito prijenosno (notebook) računalo

83,0 % nastavnika Sveučilišta u Zagrebu ima vlastito prijenosno računalo.

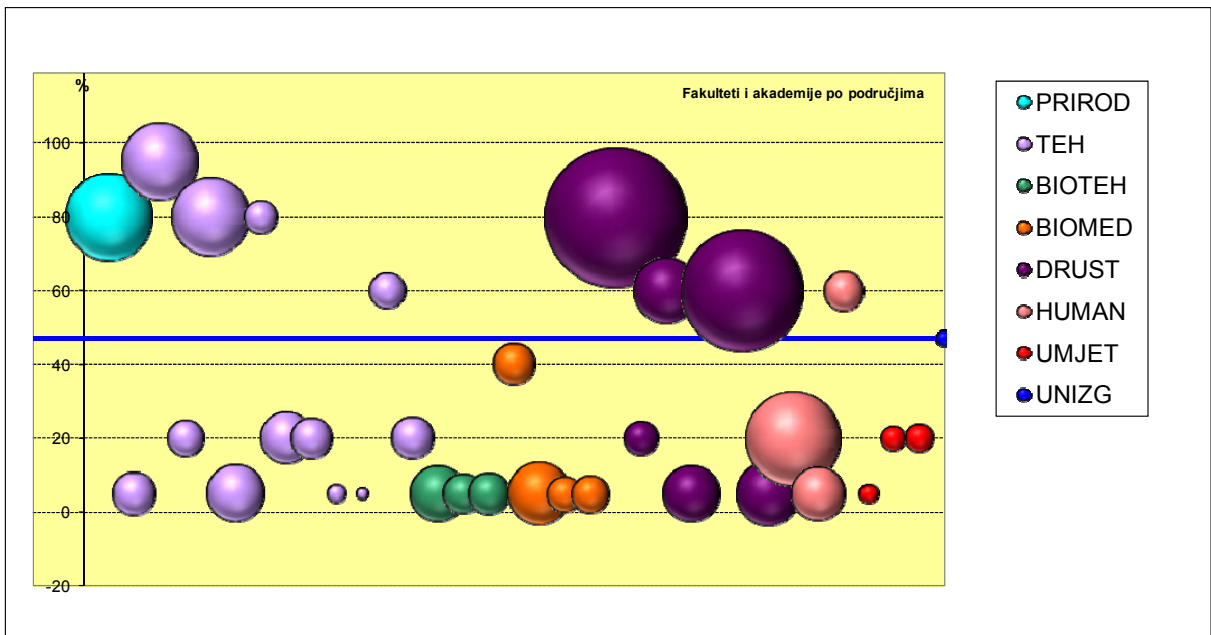
Pitanje 30: Postotak nastavnika koji aktivno koristi e-mail

89,7% nastavnika aktivno koristi e-mail.

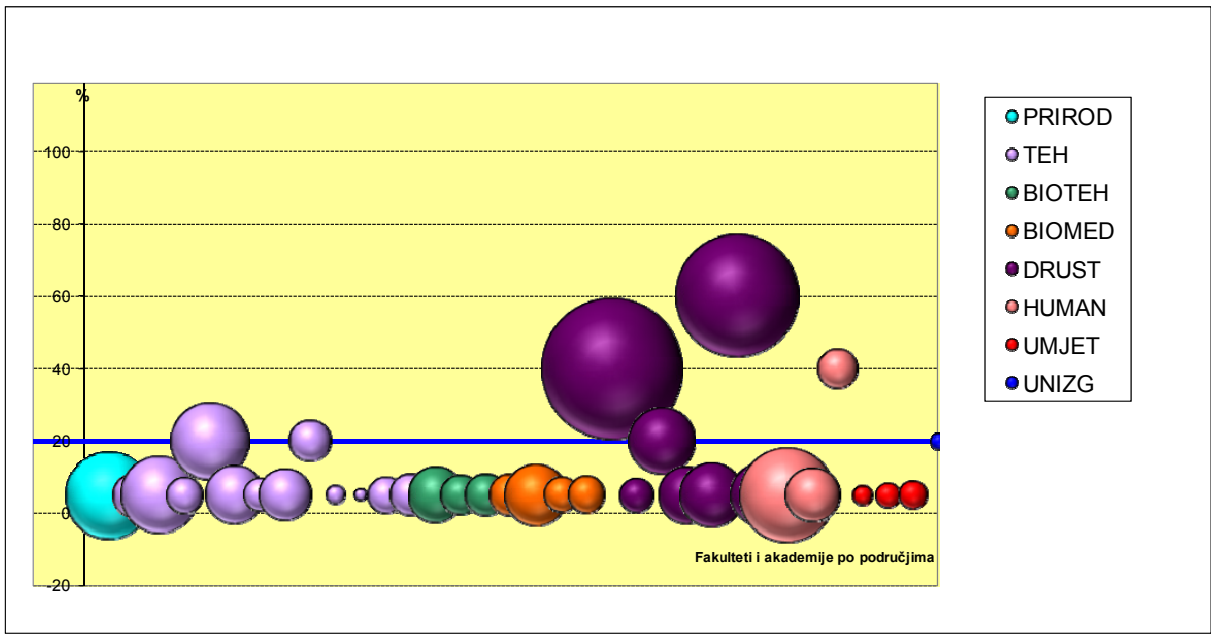

Pitanje 31: Postotak nastavnika koji ima vlastite web stranice/e-portfolio

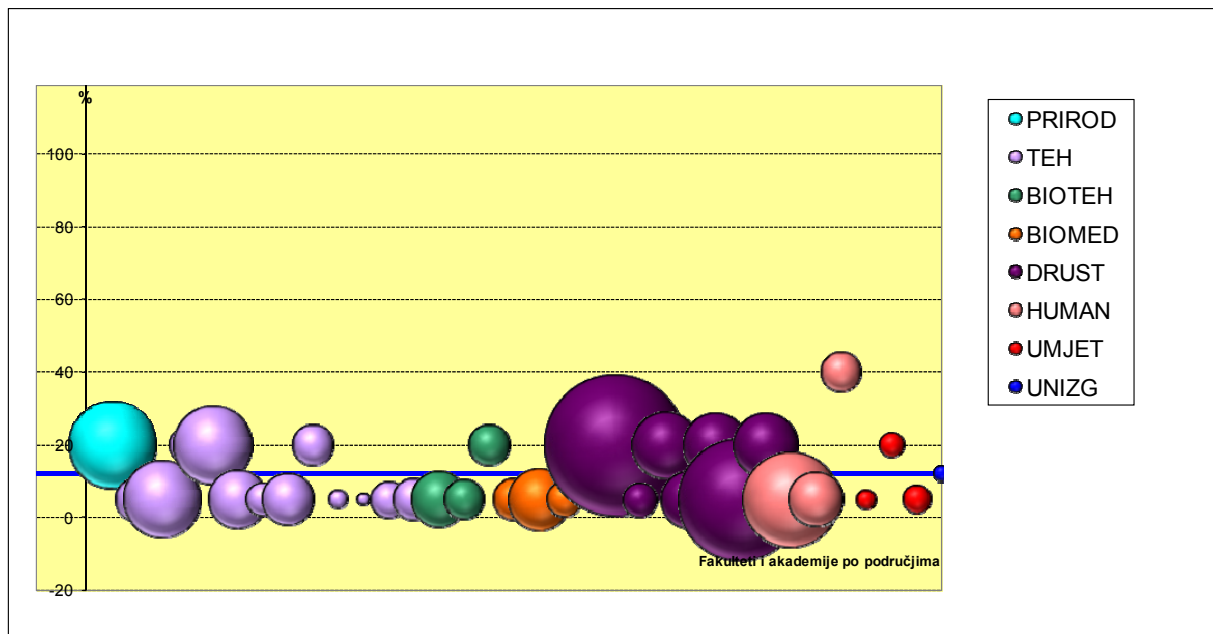
47,0 % nastavnika ima vlastite *web* stranice i/ili *e-portfolio*.

Pitanje 32: Postotak nastavnika koji su koristili e-portfolio u nastavi

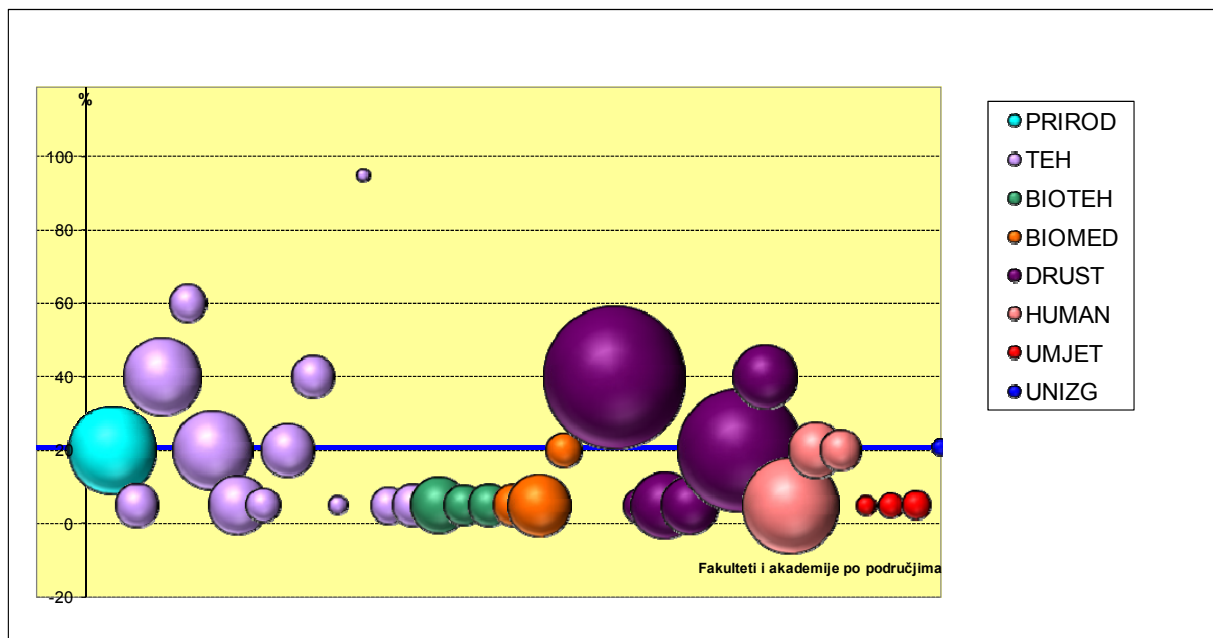
19,9 % nastavnika koristi *e-portfolio* u nastavi.

Pitanje 33: Postotak nastavnika koji koriste društvene mreže u nastavi

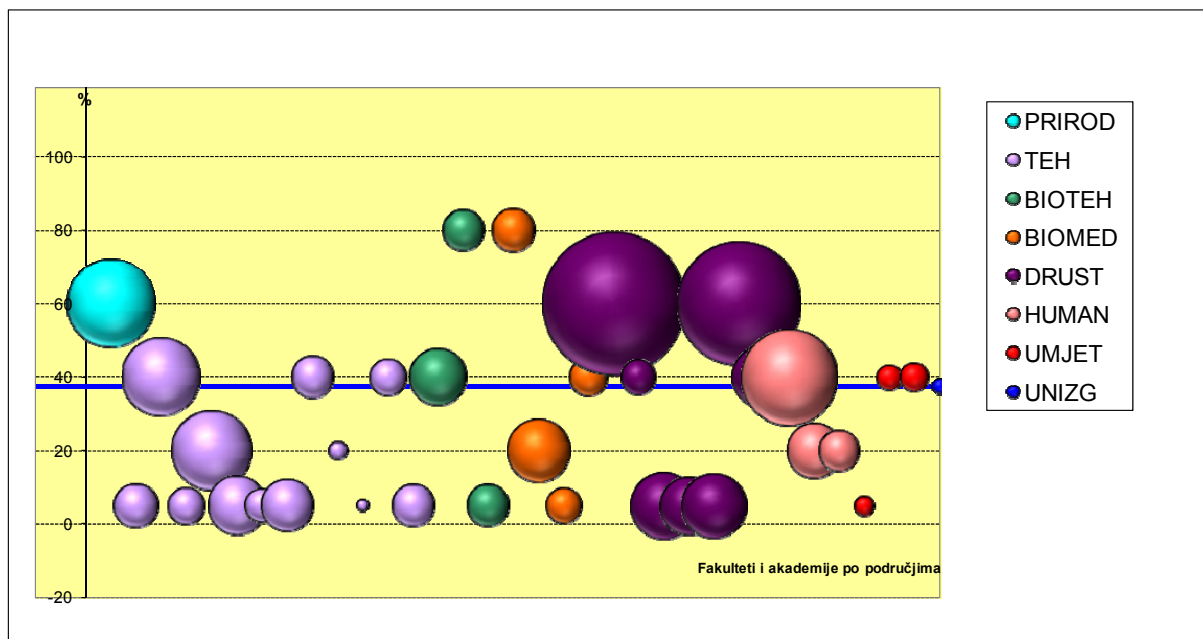
12,2% nastavnika koristi društvene mreže u nastavi.

Pitanje 34: Postotak nastavnih materijala koji se izrađuju na ustanovi, a objavljuju se kao otvoreni obrazovni sadržaji

Svega 20,8% nastavnih materijala koji se izrađuju na ustanovi, objavljuje se kao otvoreni obrazovni sadržaj.

Pitanje 35: Postotak nastavnika koji koriste otvorene obrazovne sadržaje iz drugih izvora za potrebe nastave

37,6% nastavnika koristi otvorene obrazovne sadržaje iz drugih izvora za potrebe nastave.

II OČEKIVANJA FAKULTETA / AKADEMIJE OD E-UČENJA

Tablica u nastavku sadrži popis svih aspekata i mogućnosti (elemenata) koje donosi e-učenje u proces obrazovanja, a za koje je traženo vrednovanje važnosti u kontekstu konkretnih uvjeta djelovanja pojedinih fakulteta/akademije.

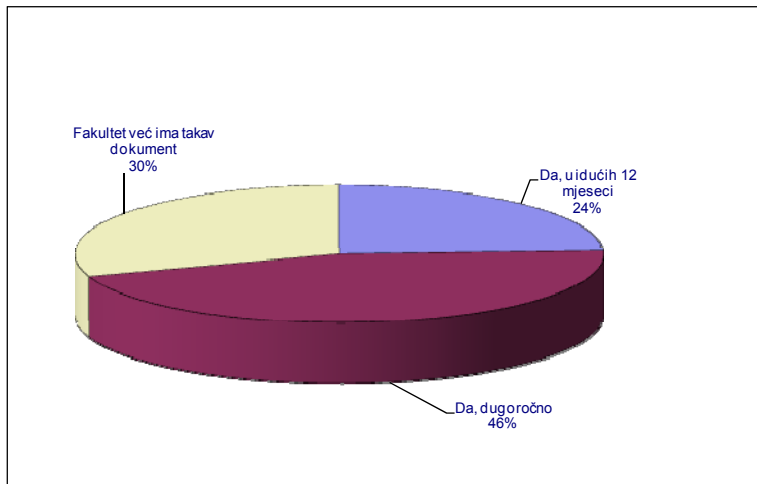
Elementi su u tablicu upisani redosljedom sukladno važnosti (rangu) koji su dobili na temelju ocjena svih fakulteta/akademija Sveučilišta u Zagrebu. Ovisno od ranga pojedinom elementu je dodijeljena odgovarajuća boja iz "spektra" od crvene do plave boje.

Zbog omogućavanja usporedbe opće ocjene na razini Sveučilišta sa viđenjima fakulteta/akademija unutar pojedinog područja u tablici su navedene i vrijednosti po pojedinim područjima, a uporabom istog načela dodjele boje, omogućena je i usporedba "spektra" prioriteta između područja.

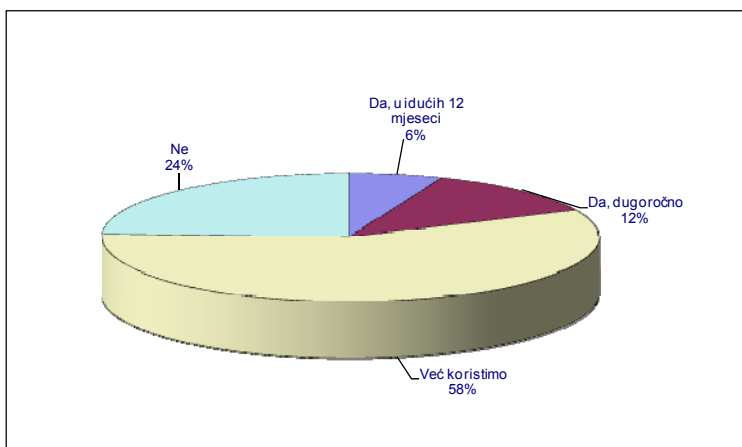
Redni broj pitanja	Pitanje	Srednja vrijednost	Rang lista	Tehničko područje	Prirodoslovno područje	Biotehničko područje	Biomedicinsko područje	Društveno područje	Humanističko područje	Umjetničko područje
24	Upoznavanje studenata s e-učenjem, kao alatom i okruženjem za cjeloživotno učenje	5,00	1	4 (4,92)	1 (6,00)	5 (4,00)	3 (5,25)	1 (5,14)	1 (5,67)	1 (4,00)
11	Mogućnost pristupa dodatnim obrazovnim materijalima na Internetu	4,93	2	2 (5,08)	1 (6,00)	3 (4,67)	1 (5,75)	7 (4,14)	2 (5,33)	3 (3,50)
10	Mogućnost pristupa materijalima digitalne knjižnice	4,87	3	10 (4,33)	1 (6,00)	5 (4,00)	2 (5,50)	4 (4,57)	1 (5,67)	1 (4,00)
9	Veća dostupnost (on-line) nastavnih materijala	4,81	4	2 (5,08)	3 (4,00)	2 (5,00)	1 (5,75)	2 (4,86)	3 (5,00)	1 (4,00)
16	Povećanje mogućnosti komunikacije među studentima u procesu učenja	4,76	5	7 (4,67)	1 (6,00)	5 (4,00)	3 (5,25)	5 (4,43)	2 (5,33)	2 (3,67)
3	Povećanje kvalitete obrazovanja	4,67	6	4 (4,92)	3 (4,00)	1 (5,33)	5 (4,75)	3 (4,71)	2 (5,33)	2 (3,67)
2	Prilagodba europskim i svjetskim iskustvima i trendovima	4,64	7	3 (5,00)	3 (4,00)	3 (4,67)	3 (5,25)	4 (4,57)	2 (5,33)	2 (3,67)
19	Mogućnost kontinuirane samoprovjere znanja studenata	4,61	8	8 (4,50)	2 (5,00)	4 (4,33)	1 (5,75)	3 (4,71)	2 (5,33)	6 (2,67)
6	Neovisnost učenja o vremenu i prostoru	4,57	9	6 (4,75)	3 (4,00)	1 (5,33)	4 (5,00)	4 (4,57)	3 (5,00)	4 (3,33)
15	Povećanje mogućnosti komunikacija studenata s nastavnikom	4,57	9	8 (4,50)	1 (6,00)	4 (4,33)	6 (4,50)	8 (4,00)	2 (5,33)	4 (3,33)
5	Iskorištavanje mogućnosti novih tehnologija u procesu obrazovanja	4,53	10	3 (5,00)	3 (4,00)	3 (4,67)	4 (5,00)	3 (4,71)	2 (5,33)	5 (3,00)
7	Mogućnost prilagodbe osobnom stilu učenja	4,53	10	7 (4,67)	3 (4,00)	3 (4,67)	3 (5,25)	7 (4,14)	3 (5,00)	1 (4,00)
18	Omogućavanje kolaboracijskoga učenja	4,53	10	10 (4,33)	1 (6,00)	6 (3,67)	4 (5,00)	3 (4,71)	4 (4,67)	4 (3,33)
12	Mogućnost multimedijalnoga prikazivanja nastavnoga materijala	4,52	11	5 (4,83)	2 (5,00)	6 (3,67)	2 (5,50)	6 (4,29)	6 (4,67)	2 (3,67)
4	Transparentnost obrazovnoga procesa	4,51	12	2 (5,08)	3 (4,00)	5 (4,00)	6 (4,50)	6 (4,29)	1 (5,67)	1 (4,00)
1	Modernizacija sustava sveučilišnoga obrazovanja	4,49	13	1 (5,17)	4 (3,00)	2 (5,00)	4 (5,00)	4 (4,57)	4 (4,67)	1 (4,00)
13	Mogućnost da nastavnik i studenti vrijeme osobnoga kontakta iskoriste za najkvalitetnije oblike	4,38	14	7 (4,67)	3 (4,00)	5 (4,00)	4 (5,00)	8 (4,00)	3 (5,00)	1 (4,00)
22	Mogućnost pristupa hrvatskih studenata međunarodnim obrazovnim sadržajima u okviru studiranja u Hrv.	4,37	15	8 (4,50)	1 (6,00)	7 (3,33)	7 (4,25)	7 (4,14)	3 (5,00)	4 (3,33)
23	Mogućnost pristupa stranih studenata studijima u Hrvatskoj	4,32	16	10 (4,33)	1 (6,00)	7 (3,33)	5 (4,75)	7 (4,14)	3 (5,00)	6 (2,67)
21	Mogućnost pristupa hrvatskih studenata međunarodnim obrazovnim studijima i programima	4,29	17	9 (4,42)	1 (6,00)	8 (3,00)	4 (5,00)	6 (4,29)	3 (5,00)	7 (2,33)
14	Veća dostupnost nastavnika studentima	4,20	18	7 (4,67)	3 (4,00)	4 (4,33)	5 (4,75)	8 (4,00)	4 (4,67)	5 (3,00)
8	Mogućnost odabira obrazovnih modula prema vlastitim potrebama	3,93	19	12 (4,00)	4 (3,00)	6 (3,67)	4 (5,00)	9 (3,86)	7 (4,33)	2 (3,67)
20	Mogućnost provjere znanja studenata i polaganja ispita u virtualnom okruženju	3,83	20	13 (3,83)	2 (5,00)	7 (3,33)	5 (4,75)	10 (3,57)	4 (4,67)	8 (1,67)
17	Omogućavanje virtualnih kontakata studenata i nastavnika sa stručnjacima iz gospodarstva	3,31	21	11 (4,08)	4 (3,00)	9 (2,67)	6 (4,50)	10 (3,57)	8 (3,67)	8 (1,67)

III PLANOVI FAKULTETA / AKADEMIJE U PODRUČJU E-UČENJA

Pitanje 1: *Planira li fakultet/akademija izradu vlastitog strateškog/razvojnog dokumenta koji će urediti i pitanja e-učenja?*

Pitanje 2: *Jeste li kao fakultet/akademija zainteresirani za uporabu VLE/LMS Merlin u sklopu CEU*

Devetnaest fakulteta/akademija je navelo da već koristi VLE/LMS Merlin u sklopu Centra za e-učenje u Srcu, a dva fakulteta iskazala su interes za korištenjem u slijedećih 12 mjeseci.

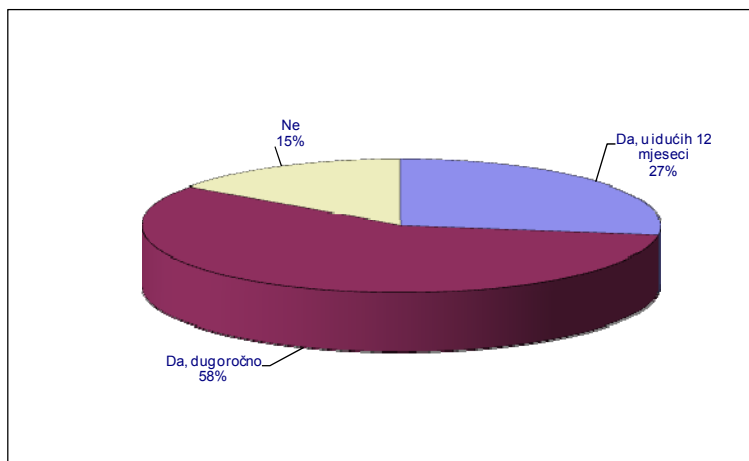
Pitanje 3: *Ukoliko ste na prethodno pitanje odgovorili NE molimo obrazložite zašto..*

Devet fakulteta odgovorilo je da nije zainteresirano za korištenje VLE/LMS-a Merlin jer imaju vlastiti LMS.

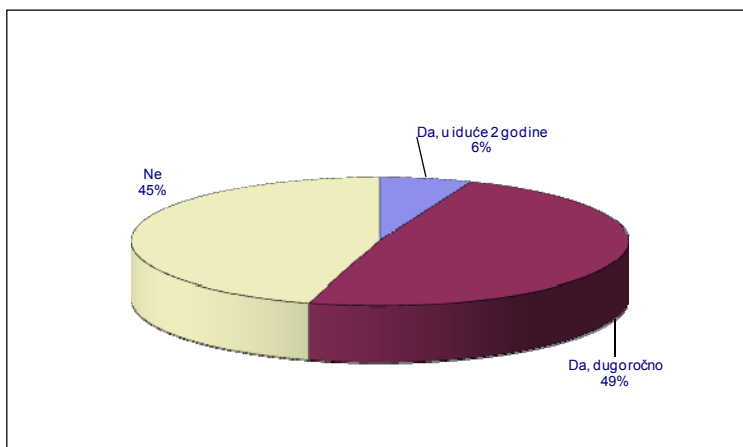
Pitanje 4: *Ukoliko planirate uspostaviti vlastiti sustav za e-učenje (LMS), a ne koristiti onaj u Srcu molimo navedite razlog:*

- *lakše je na vlastitom sustavu provoditi odgovarajuće promjene unutar sustava (npr. otvaranje kolegija, promjene u strukturi, nadogradnja novih verzija programa i slično)*
- *Fakultet koristi sustav za koji je osigurao podršku te je nastavnicima lakše kontaktirati osobno poznatu osobu nego nepoznatu osobu telefonom ili mailom.*

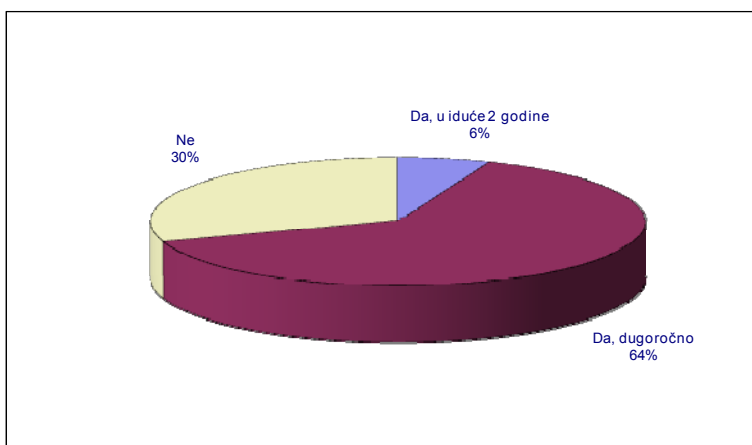
Pitanje 5: *Planira li fakultet/akademija financijski podupirati razvojne projekte u području primjene e-učenja (npr. financirati izradu materijala za e-učenje)?*

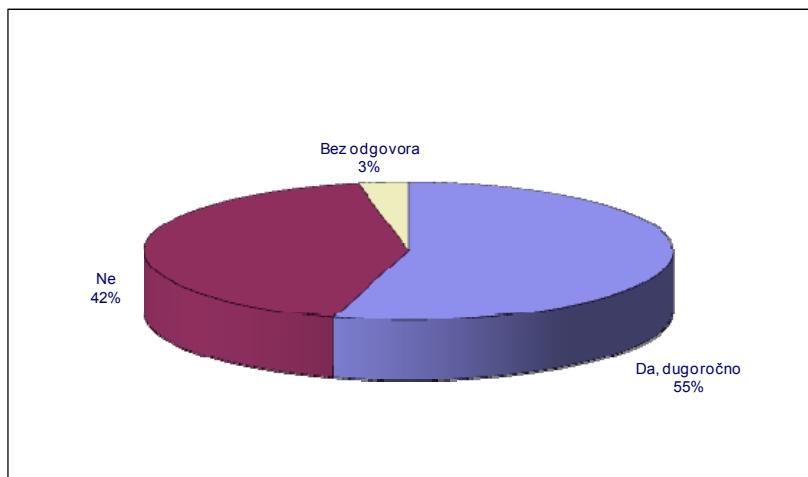
Pitanje 6: Planira li fakultet/akademija uporabu tehnologija e-učenja za izradu studijskih programa koji će pretežno/u potpunosti biti on-line?

Pitanje 7: Planira li fakultet/akademija uporabu tehnologija e-učenja za izradu obrazovnih programa u okviru cjeloživotnoga obrazovanja, a koji će pretežno/u potpunosti biti on-line?

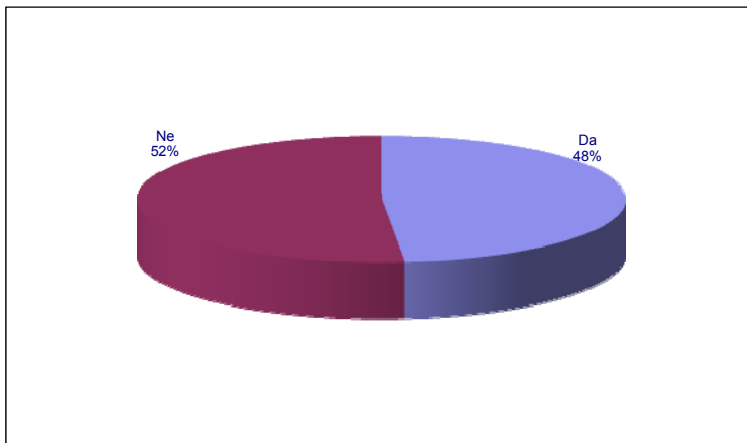

Pitanje 8: Planira li fakultet/akademija uporabu tehnologija e-učenja za izlazak na međunarodno tržište obrazovanja s on-line studijskim programima?

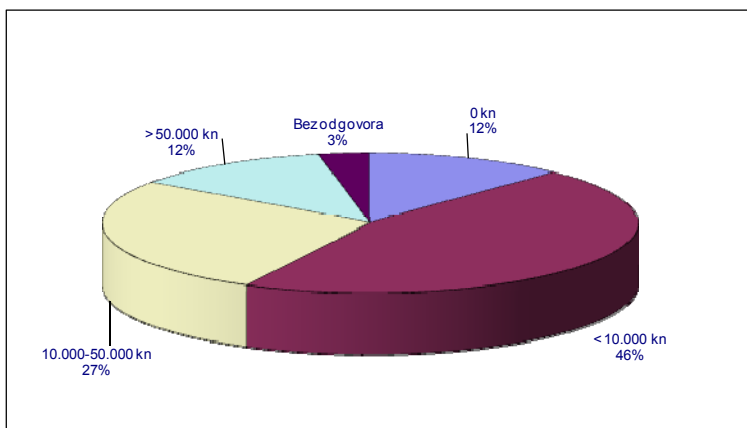
Pitanje 9: *Fakultet/akademija je u plan rada za 2014. godinu uvrstila i aktivnosti definirane Strategijom e-učenja Sveučilišta u Zagrebu?*

Pitanje 10: *Ako je odgovor na prethodno pitanje DA, molim navedite koje*

18 fakulteta /akademija navelo je da su u plan rada svoje ustanove za 2013. godinu uvrstili i aktivnosti definirane Strategijom e-učenja Sveučilišta u Zagrebu. Najviše ih je navelo da se aktivnosti odnose na povećanje broja kolegija (razina 2 i 3) koji koriste tehnologije e-učenja sukladno Odluci o oblicima sveučilišne nastave prema razini primjene tehnologija e-učenja te unaprjeđenje kvalitete obrazovanja, te otvaranje e-inačice za svaki kolegij, zatim na edukaciju nastavnika, te nabavu i modernizaciju informatičke opreme.

Pitanje 11: *Fakultet/akademija planira u 2014. godinu u primjenu e-učenja uložiti financijska sredstva u iznosu*

IV DODATNE NAPOMENE I PORUKE

U porukama nas obavještavate dodatno o stanju na Vašoj sastavnici vezano uz e-učenje i postupcima koje poduzimate kako bi se nastavila sustavna implementacija e-učenja te navodite razloge za razliku u podacima vezanim uz broj e-kolegija po pojedinim razinama primjene tehnologija e-učenja.

Prijedlog od prošle godine da omogućimo odvojeni upis za poslijediplomske specijalističke studije i doktorske studije vezano uz pitanje o broju e-kolegija prema razinama smo prihvatili. Prijedlog vezano uz vrednovanje rada na e-učenju u napredovanju nastavnika smo prosljedili Upravi Sveučilišta, a prošlogodišnji rezultati ankete su predstavljeni i na Senatu. I ove godine smo ponovo dobili ovaj prijedlog.

I ove godine zaprimili smo pohvale koje su se odnosile na rad djelatnika Centra za e-učenje, što nas veseli i daje nam poticaj da se još više trudimo.

Zahvaljujemo svima na porukama i prijedlozima.

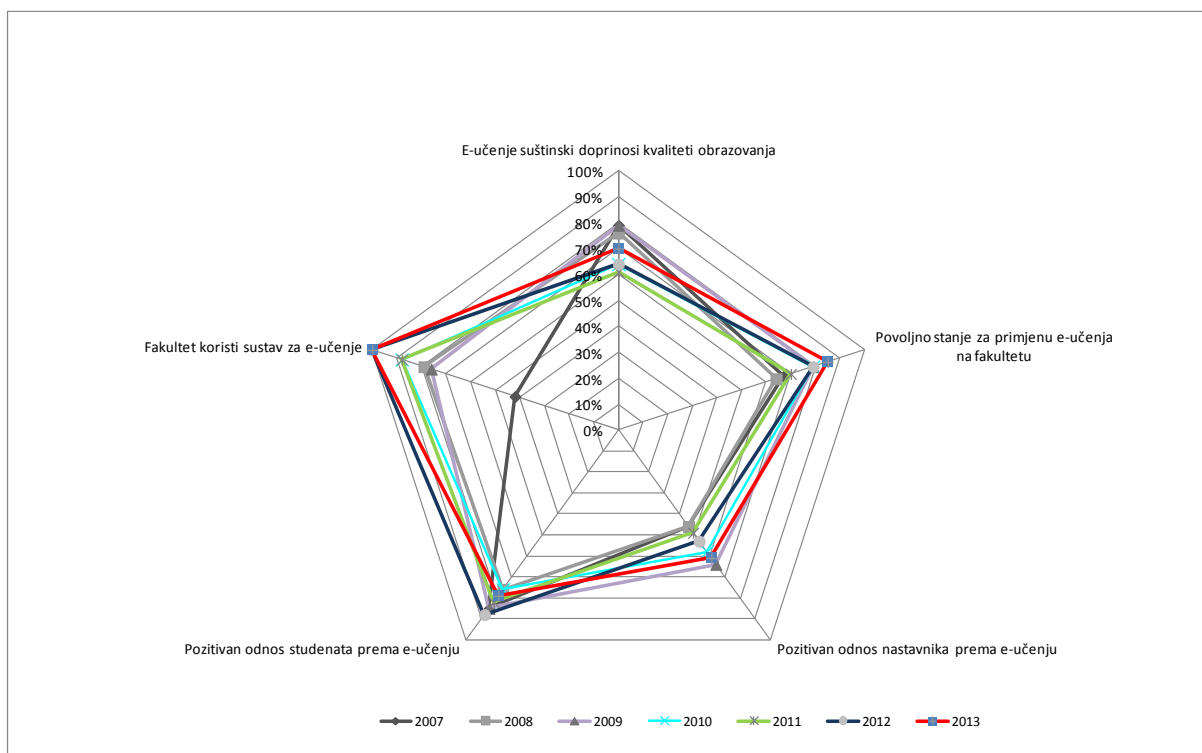
Zaključak

Anketa je provedena u veljači 2014. godine za razdoblje 2013. godine zaključno sa stanjem na dan 31. prosinca 2013. Ovo je sedma anketa koja se provodi nakon donošenja Strategije e-učenja i početka sustavne implementacije e-učenja na Sveučilišta u Zagrebu. Anketa omogućava analizu procesa implementacije e-učenja na Sveučilištu u Zagrebu i realizaciju aktivnosti definiranih Strategijom e-učenja.

Prema rezultatima ovogodišnje ankete 61% uprava fakulteta i akademija Sveučilišta u Zagrebu smatra da je uloga e-učenja odnosno ICT-a u unaprjeđenju kvalitete obrazovnog procesa važna i suštinski doprinosi, a 9% njih smatra i da je od presudnoga značaja. Uspoređujući ovaj podatak s prijašnjim anketama može se uočiti da je ukupni postotak (70%) onih koji smatraju e-učenje važnim za kvalitetu obrazovnog procesa u laganom porastu (64% - 2010; 61% -2011.; 64% - 2012). Razlog tome može biti povezan s početkom provedbe Programskih ugovora koje je Sveučilište sklopilo s MZOS-om i koji su započeli u ak. godini 2012./2013. u okviru kojih se radi na ostvarenju najvećih mogućih poboljšanja u sustavu nastave i studije, a e-učenje je prisutno u nizu aktivnosti koji pomažu ostvarenju ovog cilja. Stoga je i svijest i potreba za implementacijom tehnologija e-učenja postala jasnija i izraženija. S druge strane na ovaj postotak vjerojatno utječu redovite zamjene uprava na mnogim sastavnicama s obzirom na mogućnost da su nove uprave nedovoljno upoznate s mogućnostima e-učenja, strategijom e-učenja Sveučilišta i ostvarenim rezultatima.

Zanimljiv je podatak da čak 85% uprava sastavnica smatra da je stanje na sastavnici povoljno ili čak izuzetno povoljno za primjenu e-učenja, dok 70% njih smatra da je uloga e-učenja odnosno ICT-a u unaprjeđenju kvalitete obrazovanja važna. Prema rezultatima ankete, odnos nastavnika prema e-učenju odnosno primjeni ICT u obrazovnom procesu je još manji i iznosi 61%, ali je zato procjena da 79% studenata Sveučilišta u Zagrebu ima pozitivan i izuzetno pozitivan stav prema e-učenju odnosno primjeni ICT u obrazovnom procesu. Ovaj podatak i dalje ukazuje na neodgodivu potrebu da nastavnici i sastavnice prilagode nastavu današnjim studentima koristeći prikladne i inovativne tehnologije e-učenja. U suvremenom procesu učenja i poučavanja uloga studenta se mijenja od pasivnog slušača do aktivnog sudionika u nastavi te je nužno napraviti pomak u obrazovnom proces, a alati i tehnologije e-učenja su sredstvo kojim se to može postići.

Stav uprave o sustavnom uvođenju novih tehnologija i metoda e-učenja utječe i na stav nastavnika, pa je velika vjerojatnost da ako su u upravi nastavnici koji ne primjenjuju ove tehnologije u svojem radu u nastavi. da neće takve projekte i promjene niti podržati ili pokretati. Posebice treba naglasiti ulogu prodekana za nastavu, koji mogu značajno doprinijeti unapređenju nastave primjenom tehnologija e-učenja, ali mogu i otežati ili obezvrijediti nastojanja vezana uz unapređenje kvalitete nastave primjenom novih tehnologija. Na žalost u slučajevima kada uprave sastavnica nedovoljno podupiru potrebu za korištenjem inovativnih tehnologija u nastavi, nastavnici su prepušteni sami sebi i svojem entuzijazmu, što zna dovesti do slučajeva da nastavnici jednostavno odustanu jer se njihov trud i rad ne vrednuje čak niti na vlastitoj ustanovi. S druge strane, još imamo ustanova koje iako imaju već značajan broj nastavnika koji koriste tehnologije e-učenja u nastavi, jednostavno ne uzimaju u obzir tu činjenicu i ne nalaze potrebu za sustavnom implementacijom e-učenja na svojoj sastavnici.

Slika 1: Odgovori sastavnica Sveučilišta u Zagrebu na osnovna pitanja vezana uz procjenu stanja na sastavnicama (postotak sastavnica koje pozitivno odgovaraju na pitanja)

Osamnaest fakulteta Sveučilišta u Zagrebu ima Strategiju e-učenja, četiri fakulteta posebno vrednuju doprinos nastavnika u primjeni e-učenja u nastavi, a dva fakulteta dodijelila su nagrade za najbolji e-kolegij na svojoj sastavnici. Ovaj podatak ukazuje ozbiljnost i spremnost ovih sastavnica da e-učenje uklupe u sastavni dio svojeg nastavnog programa i plana rada te da prepoznaju i cijene trud i rezultate svojih nastavnika u e-učenju.

U 2013. godini na svim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu koristi se ISVU sustav za evidenciju studija, kolegija, studenata i njihovih rezultata.

U 2013. godini, sve sastavnice Sveučilišta u Zagrebu koriste sustav za e-učenje (u nekom obliku – od nekoliko kolegija pa do svih kolegija koji imaju svoju e-inačicu), dok virtualno okruženje za učenje i poučavanje ima svega 33% sastavnica i ta brojka je ista u odnosu na prošlu godinu. Kao sustav za e-učenje prevladava Moodle odnosno njegove inačice.

Preko 80% sastavnica smatra da su uvjeti (opremljenost računalima, pristup internetu) za nastavnike dobri (od toga 28% smatra da su izuzetno dobri), dok su isti uvjeti na sastavnicama za studente znatno lošiji, svega 52%. Na 85% sastavnica je uvedena i sveučilišna bežična mreža (*eduroam wireless*). Ovi podaci ukazuju da se ulaže u infrastrukturu sastavnica, no i ukazuju da su potrebna dodatna ulaganja, posebice za potrebe studenata (računalne učionice, računala koja će biti dostupna studentima). Pri tome je važno kontinuirano i sustavno planiranje i ulaganje u infrastrukturu.

Službu za primjenu ICT-a i održavanje ICT infrastrukture ima veliki broj sastavnica Sveučilišta u Zagrebu i ta brojka raste svake godine (70% 2008; 79% 2009; 85% 2010; 79% 2011, 88% 2012; 91% 2013).

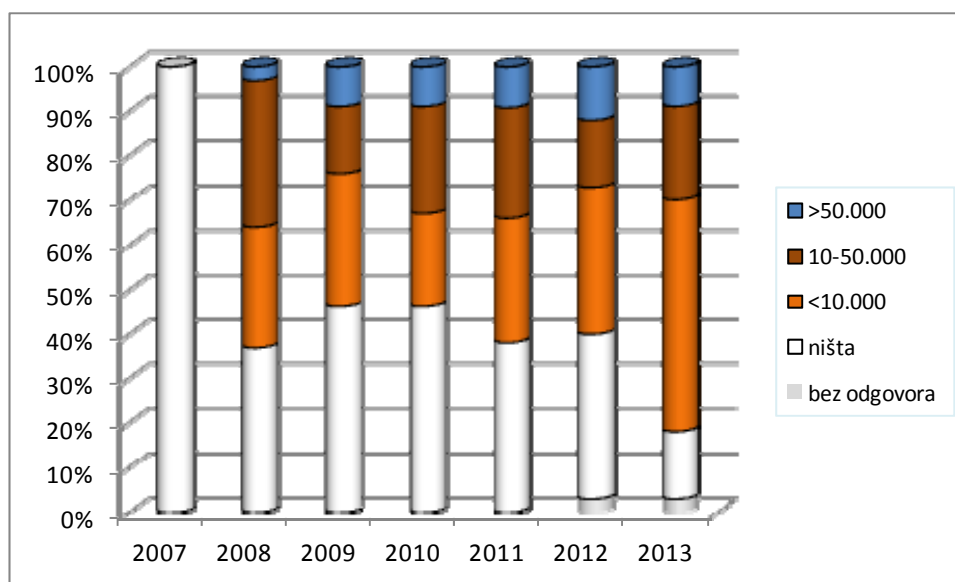
Također se vidi i određen napredak u osiguravanju tehničke pomoći nastavnicima pri izradi materijala za e-učenje, pa tako 27% sastavnica ima osobe/službu za podršku e-učenju, na 24% sastavnica za to su zadužene osobe/službe za IT/tehničku podršku, a nastavnici 40% sastavnica tu podršku dobivaju u Centru za e-učenje Srca. Centar za e-učenje svojim djelovanjem nastoji osigurati kvalitetnu i pouzdanu podršku u korištenju i primjeni tehnologija e-učenja u nastavi, pa tako sve veći broj nastavnika, ali i sastavnica koristi usluge Centra.

Svega 39% sastavnica ima poseban fond/sredstva za unaprjeđenje nastave, a 1180 nastavnika na 31 sastavnici je prošlo neki način edukacije vezano uz metode e-učenja.

Sudjelovanje fakulteta/akademija u domaćim i međunarodnim projektima u području e-učenja je neznatan. Svega tri sastavnice imaju međunarodne projekte u području e-učenja, a domaćih projekata nema, no dio sastavnica je kroz Programске ugovore Sveučilišta s MZOS-om uključio e-učenje u obrazovni proces.

Svega 55% sastavnica Sveučilišta u Zagrebu je aktivno uključilo i knjižnicu u proces primjene e-učenja. Ovaj podatak ukazuje da knjižnice još uvijek nisu prepoznate kao važan i sastavni dio u primjeni e-učenja.

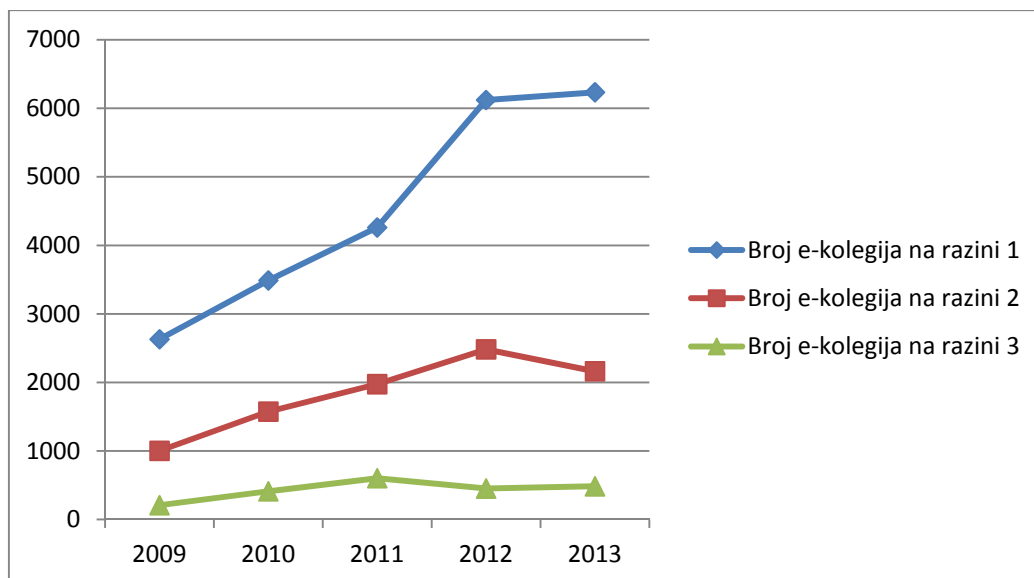
82% sastavnica Sveučilišta u Zagrebu uložilo je određena sredstva u primjenu e-učenja u ak. god. 2012./2013. Najveći dio njih uložio je do 10.000 kuna dok su svega tri sastavnice uložile preko 50.000 kuna.

Slika 2: Razina namjenskih godišnjih investicija u e-učenje na sastavnicama Sveučilište u Zagrebu (u kunama)

Prema podacima sastavnica, na Sveučilištu u Zagrebu ima 10.629 kolegija na preddiplomskim, diplomskim, poslijediplomskim i integriranim preddiplomskim i diplomskim studijima dok prema podacima iz ISVU ta je brojka 15.526. Podaci sa sastavnica su na žalost nepotpuni jer dio sastavnica u potpunosti ne ispuni tablicu, odnosno ne upisuje sve podatke vezano uz broj kolegija. Također u ISVU nisu upisani podaci o poslijediplomskim studijima, a neke sastavnice još nisu upisale sve podatke vezane uz studente preddiplomskih i diplomskih studija.

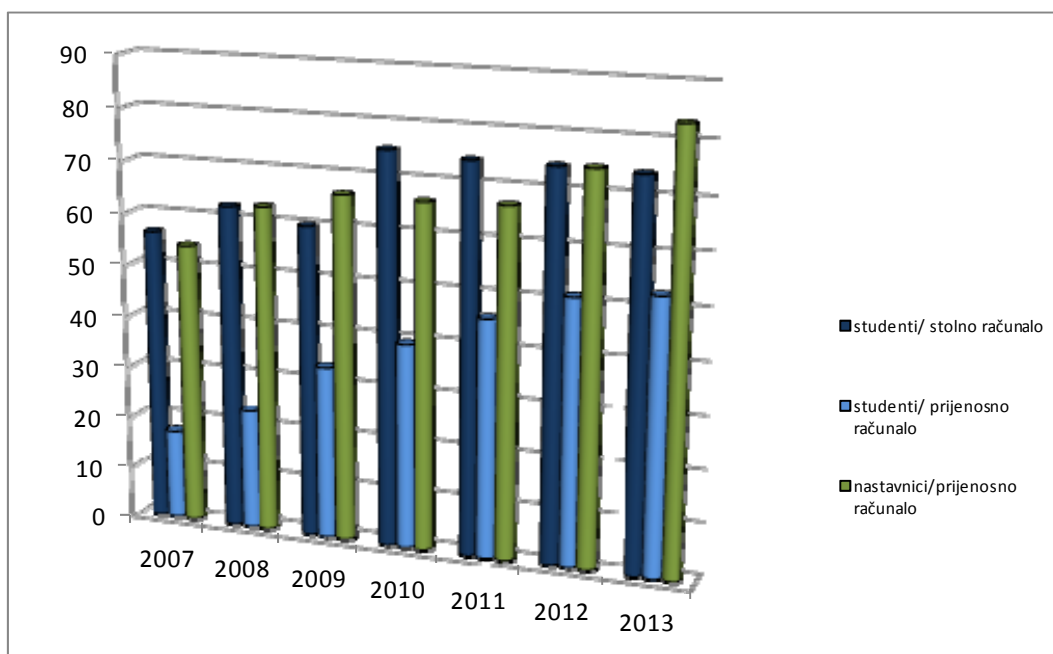
Prema dostavljenim podacima sa sastavnica od broja kolegija koji koriste neku od razina tehnologija e-učenja u nastavi na prvoj je razini 6.234 kolegija, na drugoj razini je 2.163 kolegija a na trećoj 485. Pozitivno je da brojke rastu te da je svake godine sve veći broj kolegija koji imaju osnovne podatke o kolegiju na webu, studentima su dostupni nastavni materijali i olakšana je komunikacija s nastavnikom (putem e-maila ili foruma). U odnosu na prošlu godinu imamo neznatno povećanje kolegija razine 3 kojom je definirana primjena tehnologije u cilju ostvarivanja pomaka u obrazovnom procesu od modela usmjerenog na prijenos znanja nastavnika prema modelu usmjerenom na studenta i razvoj i stjecanje njegovih vlastitih kompetencija. Kolegiji razine 3 primjene tehnologija e-učenja imaju sav nastavni materijal organiziran prema nastavnim cjelinama i dostupan putem sustava za e-učenje, ishodi učenja definirani su na razini kolegija i nastavnih cjelina, studentske *on-line* aktivnosti boduju i vodi se administracija vezana uz studente. Organizacija kolegija omogućava individualizaciju nastavnog procesa te ugradnju mehanizama koji potiču razvoj temeljnih kompetencija, oblikovanje okruženja omogućava da studenti preuzmu aktivnu ulogu i odgovornost za postizanje ishoda obrazovanja i potiče se razvoj kreativnosti.

Slika 3: Broj kolegija koji koriste neku od razina tehnologija e-učenja u nastavi (razina 1, 2 i 3)

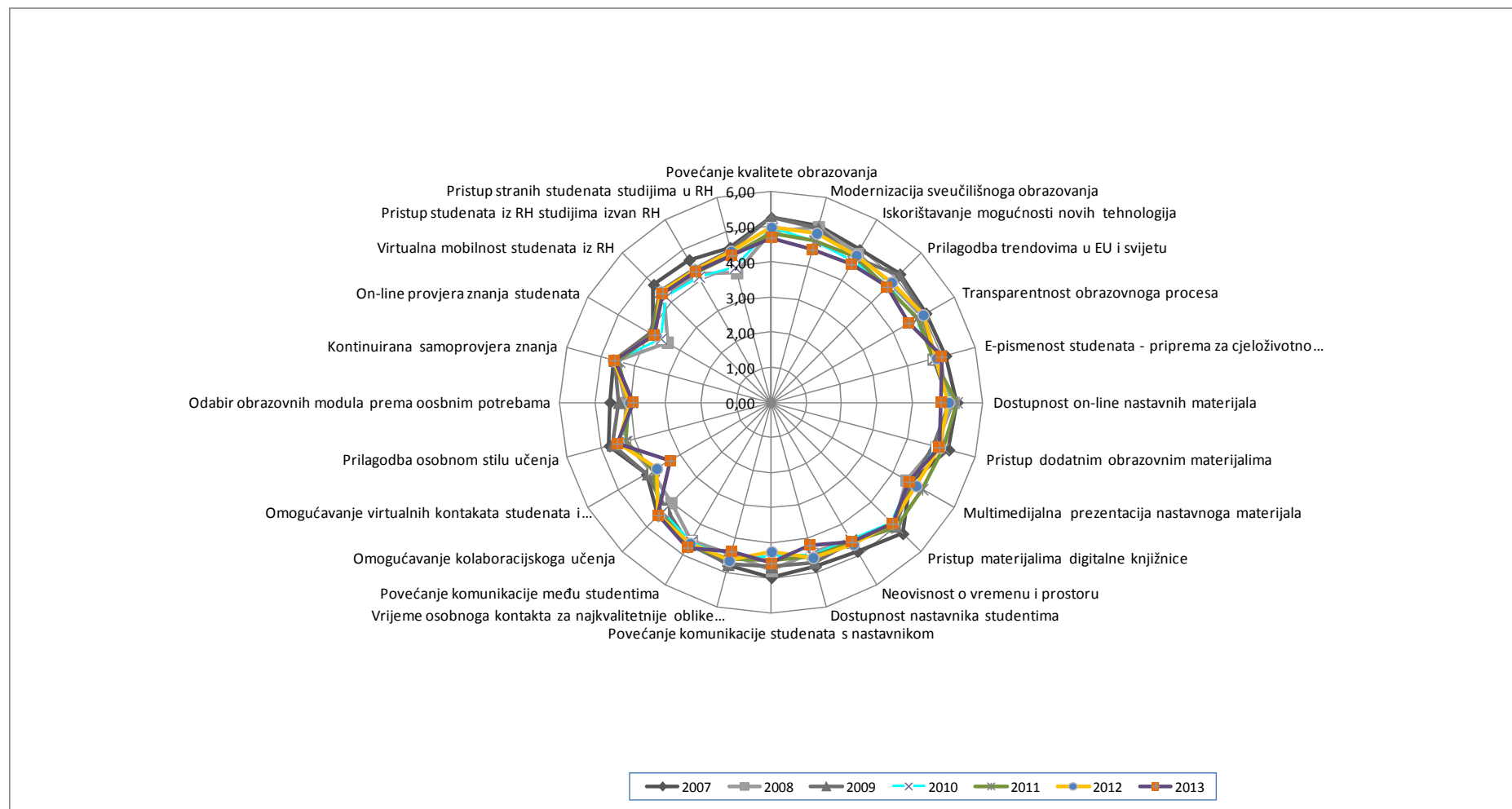
Anketa ukazuje da je postotak studenata koji kod kuće/u studentskom domu ima vlastito stolno računalo iznosi 73,8% (neznatno niži u odnosu na prijašnje godine – 74,1%), a u stalnom porastu je postotak studenata koji imaju prijenosno računalo (23,1% 2008; 33,2% 2009; 39,4% 2010; 45,5% 2011; 51,5% 2012; 52,7% 2013). Prema rezultatima ankete 89,7% nastavnika aktivno koristi *e-mail*, dok 83% nastavnika ima vlastito prijenosno računalo. Postotak nastavnika koji imaju vlastite *web* stranice i /ili *e-portfolio* je 47,0 %, a 19,9% nastavnika koristi *e-portfolio* u nastavi. *E-portfolio* sustav dostupan putem sustava za e-učenje Merlin ili lokalnih instalacija na pojedinim sastavnicama, 33% sastavnica koristi *e-portfolio* sustav, od čega je šest navelo da ga koristi u nastavi, dvije za potrebe administracije i jedna za drugu uporabu.

37,6% nastavnika koristi otvorene obrazovne sadržaje iz drugih izvora za potrebe nastave, no svega 20,8% nastavnih materijala koji se izrađuju na sastavnicama se objavljuje kao otvoreni obrazovni sadržaj.

Slika 4: Postotak studenata na Sveučilištu u Zagrebu koji imaju a) stolno računalo i b) prijenosno računalo te postotak nastavnika koji imaju c) prijenosno računalo

Očekivanja sastavnica od primjene e-učenja u 2013. godini bila su: upoznavanje studenata s e-učenjem kao alatom i okruženjem za cjeloživotno učenje, mogućnost pristupa dodatnim obrazovnim materijalima na Internetu, mogućnost pristupa materijalima digitalne knjižnice, veća dostupnost *on-line* nastavnih materijala i povećanje mogućnosti komunikacije među studentima u procesu učenja. U usporedbi s prethodnim anketama ovi odgovori su bili u prvih pet i prijašnjih godina, ali s drugačijim rasporedom. Veća dostupnost *on-line* materijala zadnjih šest godina je i dalje uvjerljivo najveće očekivanje sastavnica od primjene e-učenja i ukupno je prva, a na drugom mjestu je mogućnost pristupa materijalima digitalne knjižnice.

Slika 5: Ocjena (rangiranje) mogućnosti tehnologija e-učenja na svim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu (na skali od 1 do 6)

Svake godine povećava se broj sastavnica koje su izradile strateške dokumente koji uređuju i pitanja e-učenja, no njihovi planovi u području primjene e-učenja su većinom dugoročni pa tako 58% njih dugoročno planira financijski poduprijeti razvojne projekte u području primjene e-učenja u odnosu na svega njih 12% koji namjerava to učiniti u idućih 12 mjeseci. Svega 49% sastavnica planira koristiti tehnologije e-učenja za izradu obrazovnih programa u okviru cjeloživotnoga obrazovanja koji će u pretežno ili u potpunosti biti on-line.

Uporabu tehnologija za izlazak na međunarodno tržište obrazovanja s on-line studijskim programima planira, doduše dugoročno, 55% sastavnica. Ovi podaci ukazuju na neprepoznavanje važnosti prisutnosti i konkurentnosti na međunarodnom tržištu kao važnog čimbenika u realizaciji Bolonjskog procesa i priključenja europskom obrazovnom prostoru.

Sveukupno gledajući planove sastavnica u području e-učenja, još uvijek se većina odnosi na dugoročne korake što uglavnom znači odgađanje i minimum aktivnosti. Svega polovica sastavnica je u plan rada za slijedeću akademsku godinu uvrstila aktivnosti definirane Strategijom e-učenja Sveučilišta u Zagrebu, što navodi na zaključak da uprave sastavnica nisu Strategiju, niti e-učenje shvatile ozbiljno te sve prepuštaju slučaju i/ili dobroj volji nastavnika.

Kao i prošlih godina gledajući rezultate ankete i znanja koja su skupljena na „terenu“ sastavnice Sveučilišta u Zagrebu možemo podijeliti u tri skupine.

- Fakulteti koji koriste e-učenje već niz godina i koji po orijentaciji svojega fakulteta odnosno nastavnog programa razvijaju i primjenjuju e-učenje. Njima su se priključile sastavnice koje su započele sustavnu implementaciju e-učenja na osnovu Strategije e-učenja i koje su u radu postigle već značajne rezultate. Ove sastavnice donijele su strateške dokumente koji uređuju pitanje e-učenja i oslanjaju se na sveučilišnu strategiju e-učenja.
- U drugoj skupini su sastavnice na kojima je e-učenje bilo primijenjeno kao iskorak pojedinih nastavnika ili nije bilo e-učenja uopće. Ovu skupinu čine sastavnice koje su nešto započele ali su zastale, većinom se napredak svodi na načelnu podršku uprava i volju i trud pojedinih nastavnika, no sustavna implementacija je izostala. No povećanjem broja nastavnika koji žele promijeniti i unaprijediti obrazovni proces i povećanjem broja aktivnosti Sveučilišta u cilju osuvremenjivanja studijskih programa dio uprava ovih sastavnica ipak je krenuo u proces sustavne implementacije.
- I treća skupina, koja još uvijek postoji iako mala, su sastavnice koje nisu ni na koji način primijenile Strategiju e-učenja i nisu prepoznale mogućnosti e-učenja i nisu ništa poduzele vezano uz implementaciju e-učenja.

U 2013. godini započela je provedba „pilot“ Programskih ugovora Sveučilišta s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta (Ugovor o subvenciji participacija studenata kroz tri godine) u okviru kojih je definiran i niz aktivnosti vezanih uz e-učenje, tako da je dio sastavnica iskoristio ovu mogućnost i uključio e-učenje u unaprjeđenja kvalitete nastave i bolju uspješnost studiranja studenata na Sveučilištu u Zagrebu. Centar za e-učenje Srca jer sredstvima iz Programskih ugovora organizirao dodatne radionice i tečajeve što su nastavnici iskoristili za svoje usavršavanje i razvoj kompetencija u primjeni novih tehnologija u obrazovnom procesu.

Sve je veći broj međunarodnih, ali i domaćih projekata usmjerenih na unaprjeđenje kvalitete u visokom obrazovanju, a svi uključuju i primjenu novih tehnologija, odnosno ICT-a i tehnologija e-učenja kao sredstva odnosno alata za uspješnu provedbu metodoloških promjena u učenju i poučavanju. Stoga su pojedine sastavnice barem na ovaj način primorane razmišljati o e-učenju.

Na 5. sveučilišnom Danu e-učenja u prosincu 2013. održana je panel diskusija o prijedlogu Strategije studija i studiranja Sveučilišta u Zagrebu, posebno o dijelu vezanom uz nastavne metode i tehnologije na kojoj se raspravljalo o unaprjeđenju kvalitete nastave i postizanju ishoda učenja uspostavom primjerene razine i kvalitete e-učenja. Strategija je usvojena na Senatu u svibnju 2014., a u poglavlju 2, cilju 2.6. navedene su aktivnosti vezane uz e-učenje:

- A2.6.1. Razvoj cjeloživotnog sveučilišnog virtualnog okruženja za učenje i poučavanje
- A2.6.2. Definirati sveučilišne standarde i preporuke za materijale za e-učenje
- A2.6.3. Definiranje i provedba vrjednovanja e-kolegija

- A2.6.4. Primjena *e-portfolio* sustava u akademskom okruženju
- A2.6.5. Primjena suvremenih tehnologija, alata i pristupa u obrazovnom procesu
- A2.6.6. Otvoreni obrazovni sadržaji i otvoreni pristup
- A2.6.7. Razvoj *on-line* studija i programa cjeloživotnog učenja u *on-line* obliku kao i pripadni postupci za vrednovanje studija.

Posebno treba istaknuti da je u okviru A2.6.1. definirano je da svaki kolegij ima svoju e-inačicu i to na razini 2 primjene tehnologija e-učenja i to do kraja 2015. godine.

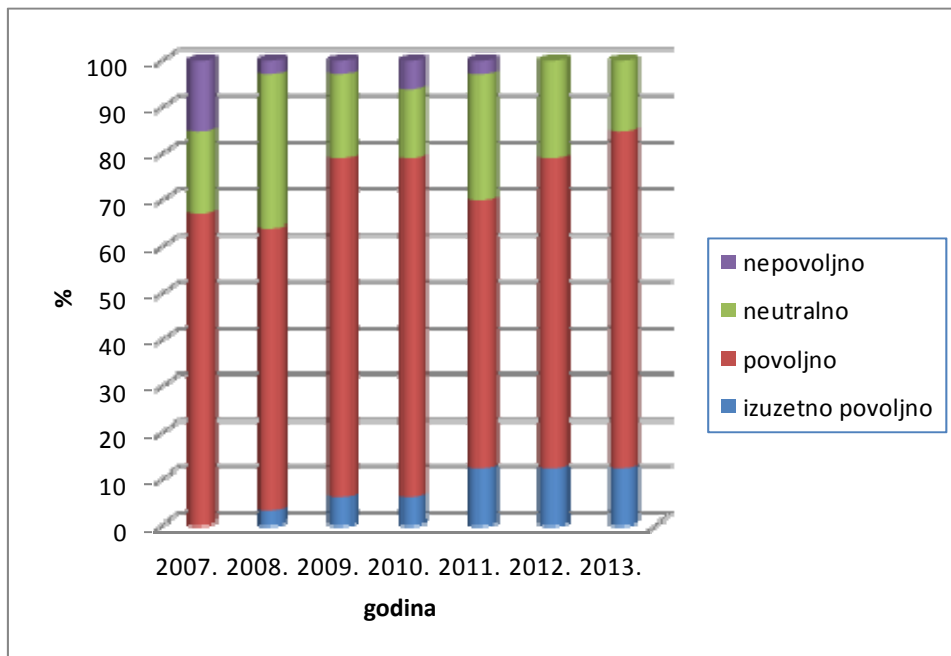
Važno je da uprava Sveučilišta ima jasan i podržavajući stav prema implementaciji e-učenja na Sveučilištu. Donošenje Strategije studija i studiranja definiralo je neke strateške ciljeve Sveučilišta u području obrazovanja, što je pozitivan korak naprijed, no ostalo je još stvari koje treba napraviti kao što su uspostava mehanizama za planiranje, dodjelu i realizaciju resursa za potrebe e-učenja i odlučnije poticanje korištenja zajedničkih resursa. Osim toga ako se e-učenje smatra sastavnim i integralnim dijelom procesa sveučilišnog obrazovanja, onda ne možemo ignorirati činjenicu da su uvjeti Rektorskog zbora za izbor u nastavna i znanstveno-nastavna zvanja vezano uz objavu materijala na webu zastarjeli i da ih treba prilagoditi današnjoj situaciji i tehnologijama koje se koriste. Žalostno je da nastavnike koji imaju e-kolegije razine 2 ili 3 primjene tehnologija e-učenja, koji su unaprijedili svoju nastavu i uložili puno truda u to tjeramo da rade PowerPoint prezentacije koje objavljuju na webu kako bi zadovoljili uvjete. Pri tome ovim nastavnicima ne vrednujemo dodatno njihov trud i rad nego ih izjednačavamo s onim nastavnicima kojima je izrada PowerPointa sasvim dovoljna za potrebe nastave i zadovoljavanje uvjeta za napredovanje.

Rezultati ankete prezentiraju se svake godine Rektorskom kolegiju i Senatu u cilju sagledavanja postojećeg stanja vezano uz tijek implementacije e-učenja ali i kao osnova za daljnja promišljanja i korake u nastavku implementacije e-učenja na Sveučilištu u Zagrebu i unaprjeđenja kvalitete nastave. Rezultati Ankete omogućavaju upravama sastavnica i Sveučilišta planiranje i poduzimanje mjera koje će voditi daljnjem unaprjeđenju kvalitete nastave kao jednom od prioriteta Sveučilišta u Zagrebu te nastavku uspješne implementacije e-učenja.

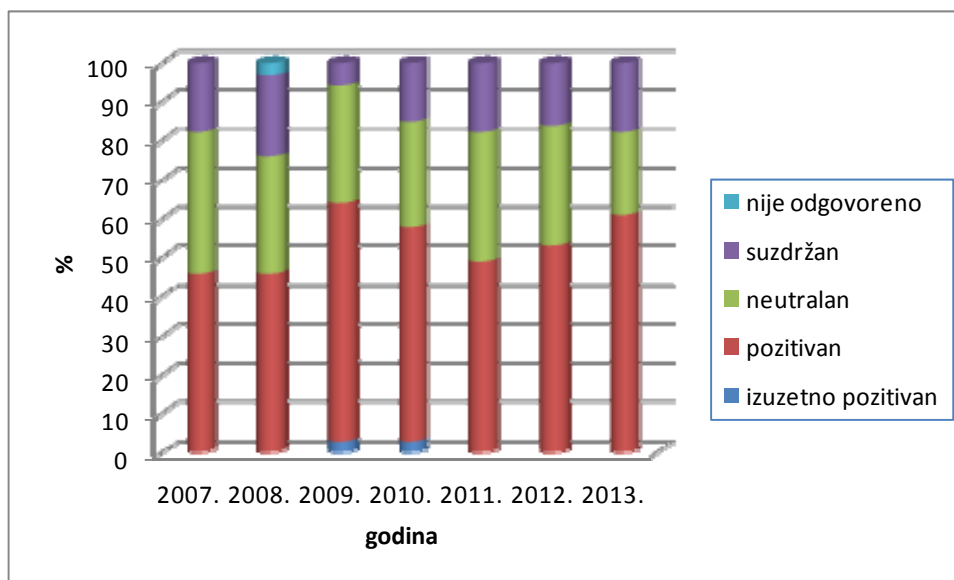
Prilog 1

ANALIZA POJEDINIH PITANJA KROZ GODINE

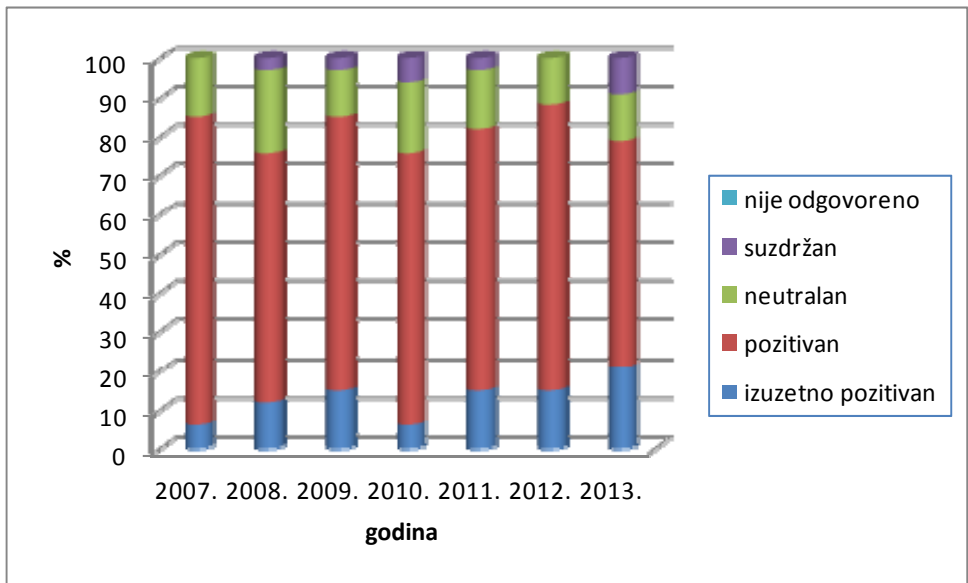
Pitanje 2: Stanje na fakultetu/akademiji za primjenu e-učenja je...?

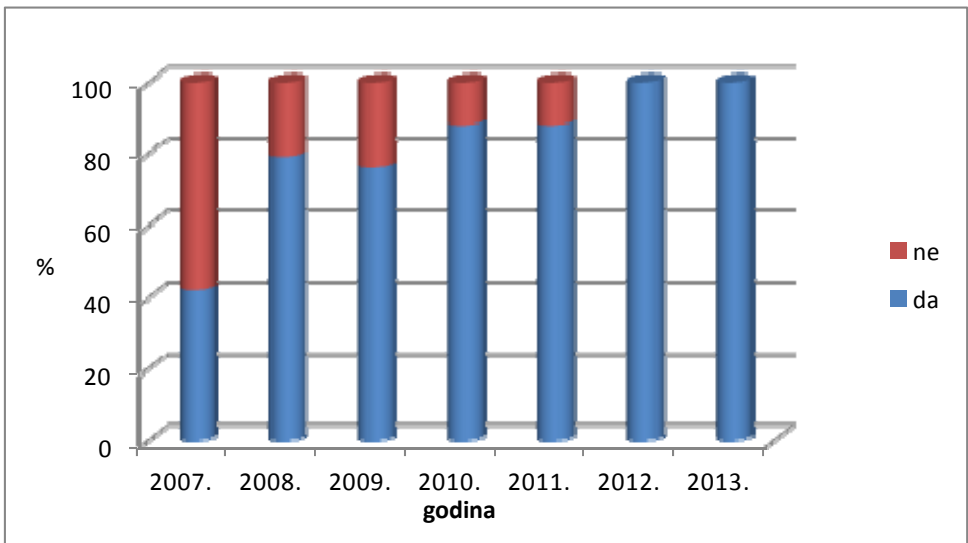
Pitanje 3: Odnos nastavnika prema e-učenju, odnosno primjeni ICT u obrazovnom procesu je ...

Pitanje 4: Odnos studenata prema e-učenju, odnosno primjeni ICT u obrazovnom procesu je ...

Pitanje 10: Fakultet/akademija koristi sustav za e-učenje (LMS)?

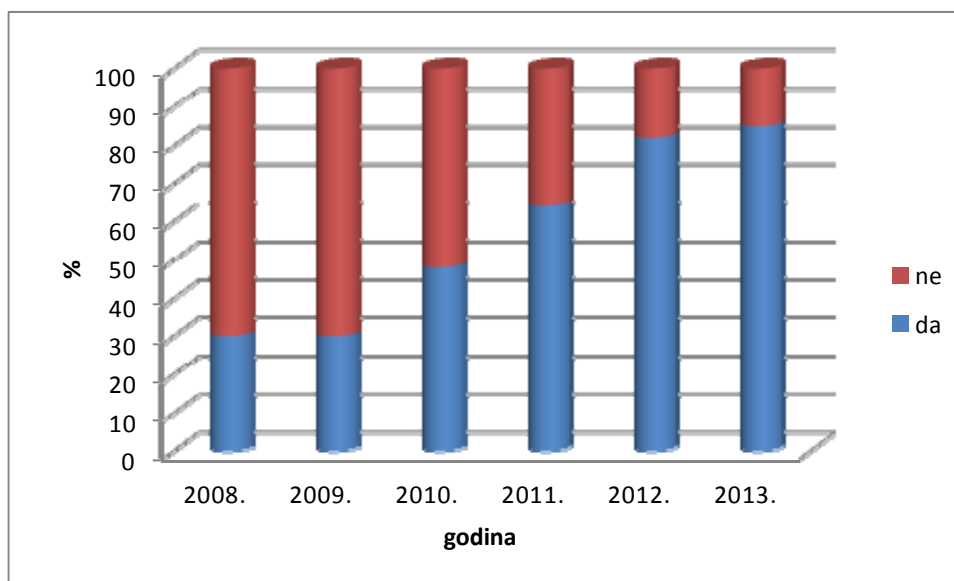
Pitanje 13a: Uvjeti (opremljenost računalima, pristup Internetu) za nastavnike fakulteta/akademija za uporabu e-učenja i ICT u obrazovanju

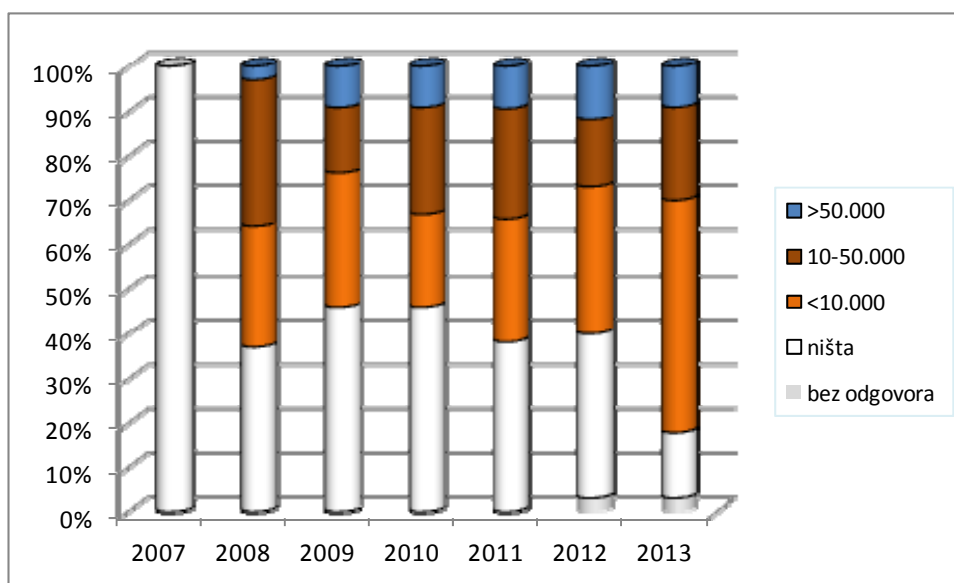
Pitanje 13b: Uvjeti (opremljenost računalima, pristup Internetu) za studente fakulteta/akademija za uporabu e-učenja i ICT u obrazovanju

Pitanje 20: *Na fakultetu/akademiji postoji sveučilišna bežična mreža (eduroam wireless)*

Pitanje 21: *Sredstva koja je fakultet/akademija uložila u primjenu e-učenja*

Pitanje 23-26: *Broj kolegija koji su koristili pojedinu razinu primjene tehnologija e-učenja u nastavi*

Godina	Broj e-kolegija na razini 1	Broj e-kolegija na razini 2	Broj e-kolegija na razini 3	Ukupan broj kolegija
2013.	6236	2163	485	8884
2012.	6121	2483	452	9056
2011.	4261	1975	602	8539
2010.	3488	1574	412	6240
2009.	2630	1002	209	4139

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
SREDIŠNJI SVEUČILIŠNI URED ZA E-UČENJE

ANKETNI UPITNIK O E-UČENJU
U 2013. GODINI

NA FAKULTETIMA I AKADEMIJAMA SVEUČILIŠTA

Anketa se provodi vezano uz praćenje primjene Strategije e-učenja Sveučilišta u Zagrebu. Cilj ankete je utvrditi pomake, trendove, stanje i aktualne planove fakulteta i akademija krajem 2013. (na dan 31. 12. 2013.) a vezano uz primjenu e-učenja, odnosno općenito primjenu informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT) u nastavi.

Unaprijed se zahvaljujemo na pozornosti i izdvojenom vremenu za popunjavanje ankete.

Molimo da anketu popunjavate kemijskom olovkom.

<>	
_____ Naziv fakulteta / akademije	
<>	<>
_____ Titula, ime i prezime prodekana	_____ Titula, ime i prezime predstavnika za e-učenje
_____ Potpis prodekana	_____ Potpis predstavnika za e-učenje
M.P.	Datum popunjavanja: _____

veljača 2014.

RJEČNIK POJMOVA

E-učenje (engl. *e-learning*) je proces obrazovanja (proces učenja i podučavanja) uz uporabu informacijske i komunikacijske tehnologije koja doprinosi unapređenju kvalitete toga procesa i kvalitete ishoda obrazovanja.

E-učenje (u širem smislu) predstavlja visokokvalitetni proces obrazovanja u kojem nastavnici i studenti aktivno surađuju s ciljem postizanja zadanih obrazovnih ciljeva. Pri tome intenzivno koriste informacijsku i komunikacijsku tehnologiju za stvaranje prilagodljivog virtualnog okruženja u kojem razvijaju i koriste multimedijalne interaktivne obrazovne materijale, ostvaruju međusobnu komunikaciju i suradnju, studenti izvršavaju pojedinačne ili grupne zadatke i projekte, te provode kontinuiranu samoprovjeru i provjeru znanja.

Tehnologije e-učenja uključuju različite alate i mogućnosti ICT: od uporabe PowerPoint prezentacija tijekom nastave, izrade multimedijalnih prezentacija na CD i DVD medijima, pa preko uporabe web sjedišta za diseminaciju obrazovnih materijala, sve do interaktivnih sustava za provjeru i samoprovjeru znanja i kompleksnih sustava za upravljanje online učenjem i sustava za izgradnju i podržavanje virtualnih okruženja za učenje i podučavanje.

Sustav za e-učenje (engl. *learning management system, LMS*) je programski (softverski) sustav koji omogućava upravljanje i isporuku elektroničkih (on-line) sadržaja studentima ili učenicima. Često su dijelovi takvog sustava i moduli za razvoj on-line obrazovnih sadržaja, moduli za provjeru znanja i slično. Primjeri takvih sustava, zastupljeni u Hrvatskoj, su Moodle, WebCT, Blackboard, IBM Lotus LMS, Claroline, AHyCo, itd.

Virtualno okruženje za učenje i podučavanje (engl. *virtual learning environment, VLE*) je cjelovito okruženje sastavljeno od niza programskih sustava i alata (uključujući LMS i različite oblike socijalnog softvera, npr. forum, chat, wiki, blog itd), obično povezano i s administrativnim informacijskim sustavima i digitalnom knjižnicom. U takvom okruženju nastavnici i studenti komuniciraju, surađuju i zajednički ostvaruju napredak u obrazovnom procesu nadopunjujući mogućnosti tradicionalnog obrazovanja u učionici.

Online učenje je oblik obrazovnog procesa u kojem zahvaljujući uporabi ICT student može proći pojedine ili sve segmente obrazovnog programa bez klasičnog kontakta s nastavnikom u učionici, odnosno koristeći mogućnost udaljenog pristupa elektroničkim obrazovnim materijalima i mogućnost vremenski sinkronog ili asinkronog kontakta na daljinu s nastavnikom i drugim studentima putem mrežnih komunikacijskih alata (npr. mail ili forum).

Otvoreni obrazovni sadržaji (eng. *open educational resources, OER*) odnosi se na poduku, učenje i obrazovne materijale u bilo kojem mediju, digitalnom ili drukčijem, koji se nalaze u javnoj domeni ili su dostupni uz otvorenu licencu koja omogućuje besplatan pristup tim materijalima, njihovo korištenje, adaptaciju i redistribuciju, bez ograničenja ili uz limitirana ograničenja, te da se takvo otvoreno licenciranje utvrđuje unutar postojećih prava s obzirom na intelektualno vlasništvo, koja su već definirana u relevantnim međunarodnim konvencijama te kao takva, poštuje autorstvo svakog rada.

Mješoviti (hibridni) oblik e-učenja je pristup obrazovanju, koji se temelji na kombinaciji klasičnih oblika nastave s nastavom koja se odvija on-line, tj. u nekom obliku virtualnog okruženja za učenje i podučavanje.

VAŽNE NAPOMENE

Odgovori na pojedina pitanja u ovom anketnom upitniku podrazumijevaju (nedvojbeno) subjektivnu procjenu stanja. Molimo ipak da pri tome pokušate **što točnije ocijeniti stvarno stanje**

na fakultetu/akademiji, a mi ćemo kod analize odgovora i interpretacije rezultata ankete uvažiti činjenicu da se radi o procjeni, a ne o točno izmjerenim pokazateljima stanja.

Ukoliko u službenim fakultetskim dokumentima ne postoje jasne odrednice o planovima i očekivanjima od e-učenja, molimo da kod odgovaranja polazite od raspoloživih stavova uprave fakulteta i fakultetskog vijeća o navedenim pitanjima, odnosno o pitanjima organizacije i kvalitete nastave na fakultetu/akademiji.

I STANJE NA FAKULTETU / AKADEMIJI		
Oznakom × označite odabrani odgovor (☒):		
1	Kako uprava fakulteta/akademije trenutno vidi ulogu e-učenja, odnosno ICT u unapređenju kvalitete obrazovnog procesa	☐ od presudnog značaja ☐ važno, suštinski doprinose ☐ doprinose, ali ne značajno ☐ nisu važni
2	Stanje na fakultetu/akademiji je za primjenu e-učenja	☐ izuzetno povoljno ☐ povoljno ☐ neutralno ☐ nepovoljno
3	Odnos nastavnika prema e-učenju, odnosno primjeni ICT u obrazovnom procesu je	☐ izuzetno pozitivan, lako prihvaćaju sve ICT novosti ☐ pozitivan, primjenjuju ICT u nastavi ☐ neutralan, povremeno primjenjuju ICT u nastavi ☐ suzdržan, rijetko primjenjuju ICT u nastavi ☐ negativan, ne primjenjuju ICT u nastavi
4	Odnos studenata prema e-učenju, odnosno primjeni ICT u obrazovnom procesu je	☐ izuzetno pozitivan ☐ pozitivan ☐ neutralan ☐ suzdržan ☐ negativan
5	Fakultet/akademija ima strateški I/III razvojni dokument u kojem je prisutno i pitanje e-učenja	☐ DA (dokumente donesene u 2013. molimo dostaviti u elektroničkom obliku) ☐ NE
6	Na fakultetu/akademiji se posebno vrednuje doprinos nastavnika u primjeni e-učenja u nastavi	☐ DA ☐ NE
7	Na fakultetu/akademiji postoji informacijski sustav s evidencijom studija, kolegija, studenata i njihovih rezultata (ocjena)	☐ DA ☐ NE
8	Ako je odgovor na prethodno pitanje "DA" molimo navedite naziv informacijskog sustava (npr. ISVU)	
9	Na fakultetu/akademiji studenti imaju pristup digitalnoj knjižnici/udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima u digitalnom obliku	☐ DA ☐ NE
10	Fakultet/akademija koristi sustav za e-učenje (LMS)	☐ DA, koristi LMS raspoloživ na samoj instituciji ☐ DA, koristi sustav MERLIN u Srcu ☐ DA, koristi sustav LMS CARNet-a ☐ DA, koristi LMS raspoloživ na drugom mjestu ☐ NE
11	Ako se koristi LMS raspoloživ na instituciji ili na drugom mjestu molimo navedite naziv/nazive LMS koji se koriste	
12	Na fakultetu/akademiji je uspostavljeno i koristi se virtualno okruženje za učenje i podučavanje (VLE)	☐ DA ☐ NE
13a	Uvjeti (opremljenost računalima, pristup Internetu) za nastavnike fakulteta/akademije za uporabu e-učenja i ICT u obrazovanju	☐ izuzetno dobri ☐ dobri ☐ zadovoljavajući ☐ nedovoljni
13b	Uvjeti (opremljenost računalima, pristup Internetu) za studente fakulteta/akademije za uporabu e-učenja i ICT u obrazovanju	☐ izuzetno dobra ☐ dobra ☐ zadovoljavajuća ☐ nedovoljna
14	Na fakultetu/akademiji postoji služba za primjenu ICT i održavanje ICT infrastrukture	☐ DA ☐ NE
15	Tehničku podršku pri izradi materijala za e-učenje nastavnici Vaše ustanove dobivaju od	☐ osobe/službe za IT/tehničku podršku na ustanovi ☐ osobe/službe za podršku e-učenju na ustanovi ☐ Centra za e-učenje u Srcu ☐ nema je

16	Na fakultetu/akademiji postoji poseban fond / sredstva za unapređenje nastave	☐ DA ☐ NE
17	Na fakultetu/akademiji postoji poseban fond / sredstva za primjenu e-učenja i izradu materijala za e-učenje	☐ DA ☐ NE
18	Ako je fakultet /akademija uključen u domaću ili međunarodnu suradnju/projekte u području e-učenja, molimo navedite osnovne podatke (partnere, naziv i vrstu projekta i sl.). U slučaju potrebe ove podatke dostavite na zasebnom listu papira.	
19	Na fakultetu/akademiji postoji sveučilišna bežična mreža (eduroam wireless)	☐ DA ☐ NE
20	Sredstva koja je fakultet/akademija uložila u primjenu e-učenja u ak. god. 2012./13.	☐ 0 kuna ☐ < 10.000 kuna ☐ 10.000-50.000 kuna ☐ > 50.000 kuna
21	Fakultet / akademija uključila je aktivno i knjižnicu u proces primjene e-učenja (studentima su dostupni digitalni sadržaji knjižnice)	☐ DA ☐ NE
22	Ako je neki od nastavnika na Vašoj ustanovi dobio nagradu u području e-učenja, molim navedite ime nastavnika i naziv nagrade (nije potrebno navoditi nagrade za najbolji e-kolegij Sveučilišta u Zagrebu)	
22a	Koristite li e-portfolio sustav na Vašoj ustanovi	☐ DA, imamo lokalnu instalaciju ☐ DA, koristimo e-portfolio sustav u Srcu ☐ NE
22b	Ako ste na prošlo pitanje odgovorili potvrdno molimo navedite u koju svrhu koristite e-portfolio sustav	☐ u nastavi ☐ u administraciji (e-portfolio djelatnika ☐ za drugo (upišite što) _____
22c	Molimo navedite broj nastavnika koji je na Vašoj ustanovi prošao neki način edukacije vezano u metode e-učenja	

Sukladno odluci Senata o *oblicima Sveučilišne nastave prema razini primjene tehnologija e-učenja (materijal u prilogu)* navedite podatke o broju kolegija koji su koristili pojedinu razinu primjene tehnologija e-učenja u nastavi u 2013. godini :

	Studij	Ukupni broj kolegija na studiju <u>bez obzira na razine</u>	Broj kolegija koji koriste razinu 1 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	Broj kolegija koji koriste razinu 2 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	Broj kolegija koji koriste razinu 3 primjene tehnologija e-učenja u nastavi
23	preddiplomski studiji				
24	diplomski studiji				
25a	poslijediplomski specijalistički studiji				
25b	doktorski studiji				
26	integrirani preddiplomski i diplomski studij				

Procijenite postotke za 2013. godinu u sljedećim pitanjima i oznakom **x** označite odgovor u odgovarajućem stupcu ( ):

		0 - 10 %	10 - 30 %	30 - 50 %	50 - 70 %	70 - 90 %	90-100 %
27	Postotak studenata koji kod kuće/u studentskom domu imaju vlastito osobno (stolno) računalo						
28	Postotak studenata koji imaju vlastito prijenosno (notebook) računalo						
29	Postotak nastavnika koji imaju vlastito prijenosno (notebook) računalo						
30	Postotak nastavnika koji aktivno koristi e-mail						
31	Postotak nastavnika koji ima vlastite web stranice/e-portfolio						
32	Postotak nastavnika koji koristite e-portfolio u nastavi						
33	Postotak nastavnika koji koriste društvene mreže u nastavi						
34	Postotak nastavnih materijala koji se izrađuju na ustanovi a objavljuju se kao otvoreni obrazovni sadržaji						
35	Postotak nastavnika koji koriste otvorene obrazovne sadržaje iz drugih izvora za potrebe nastave						
36	Ako imate repozitorij otvorenih obrazovnih sadržaja ili repozitorije u otvorenom pristupu molimo navedite URL						

II OČEKIVANJA FAKULTETA / AKADEMIJE OD E-UČENJA							
E-učenje donosi mnoge nove ili dodatne mogućnosti u proces obrazovanja, omogućava ili olakšava da se pojedini elementi obrazovnog procesa izvede kvalitetnije i učinkovitije.							
Ocijenite s pozicije vašeg fakulteta/akademije važnost pojedinih aspekata ili mogućih doprinosa e-učenja:							
① nevažno >> ② >> ③ važno >> ④ >> ⑤ >> ⑥ izuzetno važno							
1	Modernizacija sustava sveučilišnog obrazovanja	①	②	③	④	⑤	⑥
2	Prilagodba europskim i svjetskim iskustvima i trendovima	①	②	③	④	⑤	⑥
3	Povećanje kvalitete obrazovanja	①	②	③	④	⑤	⑥
4	Transparentnost obrazovnog procesa (ciljevi, kriteriji, dinamika i slično)	①	②	③	④	⑤	⑥
5	Iskorištavanje mogućnosti novih tehnologija u procesu obrazovanja	①	②	③	④	⑤	⑥
6	Neovisnost učenja o vremenu i prostoru - fleksibilnost učenja	①	②	③	④	⑤	⑥
7	Mogućnost prilagodbe osobnom stilu učenja (dinamika učenja, mogućnost ponavljanja i slično)	①	②	③	④	⑤	⑥
8	Mogućnost odabira obrazovnih modula prema vlastitim potrebama - izbora područja	①	②	③	④	⑤	⑥
9	Veća dostupnost (on-line) nastavnih materijala (24 sata na dan, od bilo kuda...)	①	②	③	④	⑤	⑥
10	Mogućnost pristupa materijalima digitalne knjižnice	①	②	③	④	⑤	⑥
11	Mogućnost pristupa dodatnim obrazovnim materijalima dostupnim na Internetu	①	②	③	④	⑤	⑥
12	Mogućnost multimedijalnog / vizualno atraktivnog prikazivanja nastavnog materijala	①	②	③	④	⑤	⑥
13	Mogućnost da nastavnik i studenti vrijeme osobnog kontakta iskoriste za najkvalitetnije oblike komunikacije i učenja	①	②	③	④	⑤	⑥
14	Veća dostupnost profesora / nastavnika studentima	①	②	③	④	⑤	⑥
15	Povećanje mogućnosti (oblika, načina) komunikacije studenata s profesorom / nastavnikom	①	②	③	④	⑤	⑥
16	Povećanje mogućnosti komunikacije među studentima u procesu učenja	①	②	③	④	⑤	⑥
17	Omogućavanje virtualnih kontakata/komunikacije studenata i nastavnika sa stručnjacima iz gospodarstva / iz prakse	①	②	③	④	⑤	⑥
18	Omogućavanje kolaboracijskog učenja (komunikacija s nastavnikom i drugi studentima unutar grupe kod zajedničkog rada na projektu / problemu)	①	②	③	④	⑤	⑥
19	Mogućnost kontinuirane samoprovjere znanja studenata	①	②	③	④	⑤	⑥
20	Mogućnost provjere znanja studenata i polaganja ispita u virtualnom okruženju	①	②	③	④	⑤	⑥
21	Mogućnost pristupa hrvatskih studenata međunarodnim / stranim obrazovnim programima i studijima - međunarodni studij na daljinu iz Hrvatske	①	②	③	④	⑤	⑥
22	Mogućnost pristupa hrvatskih studenata međunarodnim / stranim obrazovnim sadržajima u okviru studiranja u Hrvatskoj	①	②	③	④	⑤	⑥
23	Mogućnost pristupa stranih studenata studijima u Hrvatskoj	①	②	③	④	⑤	⑥
24	Upoznavanje studenata s e-učenjem, kao alatom i okruženjem za cjeloživotno učenje	①	②	③	④	⑤	⑥

III PLANI FAKULTETA / AKADEMIJE U PODRUČJU E-UČENJA		
1	Planira li fakultet/akademija izradu vlastitog strateškog/razvojnog dokumenta koji će urediti i pitanja e-učenja?	☐ fakultet već ima takav dokument ☐ DA, u idućih 12 mjeseci ☐ DA (dugoročno) ☐ NE
2	Jeste li kao fakultet/akademija zainteresirani za uporabu virtualnog okruženja (VLE) / sustava za e-učenje (LMS) Merlin u sklopu Centra za e-učenje u Srcu?	☐ već koristimo ☐ DA, u idućih 12 mjeseci ☐ DA (dugoročno) ☐ NE
3	Ukoliko ste na prethodno pitanje odgovorili NE molimo obrazložite zašto	☐ fakultet već ima vlastiti LMS ☐ planiramo uspostaviti vlastiti LMS ☐ _____ _____
4	Ukoliko planirate uspostaviti vlastiti sustav za e-učenje (LMS) a ne koristiti onaj u Srcu molimo navedite razlog	
5	Planira li fakultet/akademija financijski podupirati razvojne projekte u području primjene e-učenja (npr. financirati izradu materijala za e-učenje)?	☐ DA, u idućih 12 mjeseci ☐ DA (dugoročno) ☐ NE
6	Planira li fakultet/akademija uporabu tehnologija e-učenja za izradu studijskih programa koji će pretežno/u potpunosti biti on-line?	☐ DA, u iduće 2 godine ☐ DA (dugoročno) ☐ NE
7	Planira li fakultet/akademija uporabu tehnologija e-učenja za izradu obrazovnih programa u okviru cjeloživotnog obrazovanja, a koji će pretežno/u potpunosti biti on-line?	☐ DA, u iduće 2 godine ☐ DA (dugoročno) ☐ NE
8	Planira li fakultet/akademija uporabu tehnologija e-učenja za izlazak na međunarodno tržište obrazovanja s on-line studijskim programima?	☐ DA, u iduće 2 godine ☐ DA (dugoročno) ☐ NE
9	Fakultet / akademija je u plan rada za 2014. godinu uvrstila i aktivnosti definirane Strategijom e-učenja Sveučilišta u Zagrebu?	☐ DA ☐ NE
10	Ako je odgovor na prethodno pitanje DA, molim navedite koje	
11	Fakultet / akademija planira u 2014. godini u primjenu e-učenja uložiti financijska sredstva u iznosu	☐ 0 kuna ☐ < 10.000 kuna ☐ 10.000-50.000 kuna ☐ > 50.000 kuna

IV DODATNE NAPOMENE I PORUKE	
<i>Ukoliko smo propustili postaviti neko pitanje ili nam želite nešto dodatno pripočiti ili predložiti molimo upišite:</i>	

Još jednom Vam zahvaljujemo na vremenu izdvojenom za popunjavanje ovog upitnika. U slučaju da imate pitanja u vezi popunjavanja ovog upitnika molimo da pitanja pošaljete na e-mail adresu ueu@unizg.hr ili nas nazovete na telefon Centra za e-učenje u Srcu :(01) 616 51 71.

POPUNJENI UPITNIK MOLIMO DOSTAVITE NA ADRESU:

**Sveučilište u Zagrebu,
trg maršala Tita 14, 10000 Zagreb**